

МІЖНАРОДНИЙ
ОЛІМПІЙСЬКИЙ
КОМІТЕТ

ОЛІМПІЙСЬКА ХАРТІЯ

Набуває сили з 8 липня 2011 року

© International Olympic Committee
Château de Vidy – C.P. 356 – CH-1007 Lausanne/Switzerland (Лозанна/Швейцарія)
Тел.: +41 21 621 61 11 – Факс: +41 21 621 62 16
www.olympic.org

Опубліковано Міжнародним олімпійським комітетом – липень 2011 року
Все права зареєстровані

З М І С Т

Абревіатури, що використовуються
в Олімпійському русі
Вступ до Олімпійської хартії
Преамбула
Фундаментальні принципи Олімпізму

Глава 1

Олімпійський рух

1. Склад та загальна організація Олімпійського руху
2. Завдання і роль МОКу*
Роз'яснення до Правила 2
3. Визнання МОКом
4. Олімпійський конгрес*
Роз'яснення до Правила 4
5. Олімпійська солідарність*
Роз'яснення до Правила 5
6. Олімпійські ігри*
Роз'яснення до Правила 6
7. Права на Олімпійські ігри та олімпійську власність*
8. Олімпійський символ*
9. Олімпійський прапор*
10. Олімпійське гасло*
11. Олімпійські емблеми*
12. Олімпійський гімн*
13. Олімпійський вогонь, олімпійські факели*
14. Олімпійські знаки*
Роз'яснення до Правил 7 – 14

Глава 2

Міжнародний олімпійський комітет (МОК)

15. Юридичний статус
16. Члени МОК*
Роз'яснення до Правила 16
17. Організація
18. Сесія*
Роз'яснення до Правила 18
19. Виконавчий комітет МОК*
Роз'яснення до Правила 19
20. Президент*

Роз'яснення до Правила 20

21. Комісії МОК*

Роз'яснення до Правила 21

22. Комісія МОК з етики*

Роз'яснення до Правила 22

23. Мови

24. Джерела МОК

Глава 3

Міжнародні федерації (МФ)

25. Визнання МФ

26. Місія та роль МФ в Олімпійському русі

Глава 4

Національні олімпійські комітети (НОКи)

27. Місія та роль НОКів*

28. Склад НОКів*

Роз'яснення до Правил 27 та 28

29. Національні федерації

30. Країна та назва НОКу

31. Прапор, емблема та гімн НОКу

Глава 5

Олімпійські ігри

І. СВЯТКУВАННЯ, ОРГАНІЗАЦІЯ ТА УПРАВЛІННЯ
ОЛІМПІЙСЬКИМИ ІГРАМИ

32. Святкування Олімпійських ігор*

Роз'яснення до Правила 32

33. Обрання міста-організатора*

Роз'яснення до Правила 33

34. Місце проведення та об'єкти Олімпійських ігор*

Роз'яснення до Правила 34

35. Організаційний комітет*

Роз'яснення до Правила 35

36. Відповідальність – усунення від
організації Олімпійських ігор

37. Координаційна комісія по Олімпійським іграм –
зв'язки між НОКами та ОКОІ*

Роз'яснення до Правила 37

- 38. Олімпійське селище*
Роз'яснення до Правила 38
- 39. Культурна програма

II. УЧАСТЬ В ОЛІМПІЙСЬКИХ ІГРАХ

- 40. Кодекс правоздатності*
Роз'яснення до Правила 40
- 41. Громадянство учасників*
Роз'яснення до Правила 41
- 42. Вікові обмеження
- 43. Всесвітній антидопінговий кодекс
- 44. Запрошення та заявки*
Роз'яснення до Правила 44

III. ПРОГРАМА ОЛІМПІЙСЬКИХ ІГОР

- 45. Програма Олімпійських ігор*
Роз'яснення до Правила 45
- 46. Технічні обов'язки МФ на Олімпійських іграх*
Роз'яснення до Правила 46
- 47. Молодіжний табір
- 48. Висвітлення Олімпійських ігор засобами масової інформації*
Роз'яснення до Правила 48
- 49. Публікації, що стосуються Олімпійських ігор*
Роз'яснення до Правила 49
- 50. Реклама, демонстрація та пропаганда*
Роз'яснення до Правила 50

IV. ПРОТОКОЛ

- 51. Протокол
- 52. Олімпійська ідентифікаційна та акредитаційна картка – права, які вона надає
- 53. Використання олімпійського прапора
- 54. Використання олімпійського вогню
- 55. Церемонії відкриття та закриття
- 56. Церемонія нагородження, медалі та дипломи
- 57. Почесний список
- 58. МОК як остання інстанція

Глава 6

Міри і санкції, дисциплінарні процедури та вирішення суперечок

59. Міри та санкції*

Роз'яснення до Правила 59

60. Спростування рішень МОК

61. Вирішення суперечок

* Вказує на наявність роз'яснень до правил

Абревіатури, що використовуються в Олімпійському русі

МОК (IOC)	Міжнародний олімпійський комітет
ОХ (OC)	Олімпійська хартія
П... (R...)	Правило Олімпійської хартії
Роз. (BLR...)	Роз'яснення до правила Олімпійської хартії
ОКОІ (OCOG)	Організаційний комітет Олімпійських ігор
МФ (MF)	Міжнародна федерація
АСОІФ (ASOIF)	Асоціація літніх олімпійських міжнародних федерацій
АІОВФ (AIOWF)	Асоціація зимових олімпійських міжнародних федерацій
НОК (NOC)	Національний олімпійський комітет
МПС (IPC)	Міжнародний паролімпійський комітет
АНОК (ANOC)	Асоціація національних олімпійських комітетів
АНОКА (ANOCA)	Асоціація національних олімпійських комітетів Африки
ОКА (OCA)	Олімпійська рада Азії
ПАСО (PASO)	Панамериканська спортивна організація
ОНОК (ONOC)	Національні олімпійські комітети Океанії
ЄОК (EOC)	Європейські олімпійські комітети
САС (CAS)	Суд спортивного арбітражу
СЗОІ (OGKM)	Служба знань про Олімпійські ігри
ВАДА (WADA)	Всесвітня антидопінгова агенція
МОА (IOA)	Міжнародна олімпійська академія

ВСТУП ДО ОЛІМПІЙСЬКОЇ ХАРТІЇ

Олімпійська хартія (ОХ) – це збірка фундаментальних принципів Олімпізму, правил та роз'яснень, затверджених Міжнародним олімпійським комітетом (МОК). Вона регламентує організацію, дію та процеси Олімпійського руху і визначає умови проведення Олімпійських ігор. По суті, Олімпійська хартія виконує три основних завдання:

- а) Олімпійська хартія, як основний інструмент конституційного характеру визначає та відроджує фундаментальні принципи та невід'ємні цінності Олімпізму.
- б) Олімпійська хартія – це і статут Міжнародного олімпійського комітету.
- в) Крім того, Олімпійська хартія визначає основні права і обов'язки трьох головних складників Олімпійського руху, а саме: Міжнародного олімпійського комітету, міжнародних федерацій та національних олімпійських комітетів, а також організаційних комітетів Олімпійських ігор, які повинні дотримуватись Олімпійської хартії.

Примітка

Використання в Олімпійській хартії чоловічого роду по відношенню до фізичних осіб (наприклад, президент, віце-президент, голова, член, керівник, офіційна особа, шеф місії, учасник, суперник, атлет, суддя, рефері, член журі, аташе, кандидат, персонал або займенників, таких як він, вони або їм) включає, якщо чітко не вказано інше, і жіночий рід.

В Олімпійській хартії слово „рік” означає календарний рік, який починається 1 січня і закінчується 31 грудня, якщо чітко не вказано інше в письмовому вигляді.

ПРЕАМБУЛА

Сучасний Олімпізм був задуманий П'єром де Кубертенем, за чиєю ініціативою в червні 1894 року в Парижі відбувся Міжнародний атлетичний конгрес. 23 червня 1894 року самозаснувався Міжнародний олімпійський комітет (МОК). Святкування перших Олімпійських ігор (Ігор Олімпіади) сучасності відбулося в Афінах, Греція, в 1896 році. В 1914 році на Олімпійському конгресі в Парижі був затверджений олімпійський прапор, представлений П'єром де Кубертенем. На ньому зображені п'ять переплетених кілець, які символізують союз п'яти континентів і зустріч атлетів всього світу на Олімпійських іграх. Перші зимові Олімпійські ігри відбулися в Шамоні, Франція, в 1924 році.

1. ФУНДАМЕНТАЛЬНІ ПРИНЦИПИ ОЛІМПІЗМУ

1. Олімпізм являє собою філософію життя, що звеличує та об'єднує в гармонійне ціле якості тіла, волі та розуму. Поєднуючи спорт з культурою та освітою, Олімпізм намагається створити спосіб життя, який базується на радості від зусилля, освітній цінності доброго прикладу, соціальній відповідальності та повазі до універсальних фундаментальних етичних принципів.

2. Мета Олімпізму полягає в тому, щоб поставити спорт на служіння гармонійному розвитку людини з наміром підтримати встановлення мирного суспільства, яке зацікавлене в збереженні людської гідності.

3. Олімпійський рух – це концентрована, організована, універсальна і постійна діяльність всіх осіб та організацій, яких надихають цінності Олімпізму, що проводиться під керівництвом МОК. Ця діяльність охоплює п'ять континентів. Вона досягає своєї вершини, коли збирає разом атлетів світу на величезному спортивному фестивалі — Олімпійських іграх. Її символ - п'ять переплетених кілець.

4. Заняття спортом - одне з прав людини. Кожен повинен мати можливість займатися спортом, без будь-якої дискримінації, в дусі Олімпізму, взаєморозуміння, дружби, солідарності та чесної гри.

5. Розуміючи, що спорт функціонує в рамках суспільства, спортивні організації в Олімпійському русі повинні мати права й обов'язки, притаманні автономним організаціям, які включають незалежне створення спортивних правил та контроль за ними, визначення структури і керівництво своїми організаціями, дотримання права на проведення виборів, вільних від будь-якого зовнішнього впливу, а також відповідальність за забезпечення застосування принципів добросовісного управління.

6. Будь-яка форма дискримінації по відношенню до країни або особи расового, релігійного, політичного чи іншого характеру, або за статтю - несумісні з належністю до Олімпійського руху.

7. Належність до Олімпійського руху вимагає обов'язкового дотримання положень Олімпійської хартії та визнання МОКом.

ГЛАВА 1

ОЛІМПІЙСЬКИЙ РУХ

1. Склад та загальна організація Олімпійського руху

1. Олімпійський рух, який знаходиться під верховною владою Міжнародного олімпійського комітету, включає в себе організації, атлетів та інших осіб, які погоджуються керуватися Олімпійською хартією. Мета Олімпійського руху – сприяння побудові мирного та кращого світу шляхом виховання молоді через спорт згідно з ідеями Олімпізму та його цінностями.

2. Три головні складові Олімпійського руху: Міжнародний олімпійський комітет (МОК), міжнародні спортивні федерації (МФ) та національні олімпійські комітети (НОК).

3. Окрім цих трьох головних складових, Олімпійський рух також включає Організаційні комітети Олімпійських ігор (ОКОІ), національні асоціації, клуби й осіб, які є членами МФ і НОК, і особливо атлетів, дотримання інтересів яких становить основний елемент діяльності Олімпійського руху, а також суддів, рефері, тренерів й інших спортивних офіційних осіб й технічних фахівців. У нього включені також інші організації й установи, визнані МОК.

4. Будь-яка особа чи організація, які належать до Олімпійського руху, зобов'язана дотримуватись положень Олімпійської хартії та виконувати рішення МОК.

2. Завдання й роль МОК*

Завданням МОК є поширення Олімпізму в світі й керівництво Олімпійським рухом. Роль МОК полягає в тому, щоб:

1. заохочувати й підтримувати поширення етики і принципів добросовісного керівництва в спорті, а також виховувати молодь за допомогою спорту й направляти зусилля на те, щоб у спорті панував дух чесної гри, а насильство було заборонено;
2. заохочувати й підтримувати організацію, розвиток і координацію спорту й спортивних змагань;
3. забезпечувати регулярне святкування Олімпійських Ігор;
4. співпрацювати з відповідними суспільними й приватними організаціями й органами в для того, щоб поставити спорт на службу людства, сприяючи тим самим боротьбі за мир;

5. брати участь у зміцненні єдності Олімпійського руху для захисту його незалежності та збереження автономії спорту;
6. протидіяти будь-якій формі дискримінації, яка шкодить Олімпійському руху;
7. заохочувати й підтримувати просування жінок у спорті на всіх рівнях і у всіх структурах з метою домогтися здійснення принципу рівності чоловіків і жінок;
8. очолювати боротьбу проти застосування допінгу в спорті;
9. заохочувати й підтримувати заходи щодо захисту здоров'я атлетів;
10. протистояти будь-якому політичному або комерційному зловживанню спортом і атлетами;
11. заохочувати й підтримувати зусилля спортивних організацій і органів державної влади, спрямовані на забезпечення соціального й професійного майбутнього атлетів;
12. заохочувати й підтримувати розвиток спорту для всіх;
13. заохочувати й підтримувати відповідальність і турботу про охорону навколишнього середовища, забезпечувати дотримання екологічних принципів при розвитку спорту й вимагати, щоб Олімпійські ігри проводилися відповідно до вимог;
14. сприяти одержанню позитивної спадщини від проведення Олімпійських ігор містом і країною, що організують Олімпійські ігри;
15. заохочувати й підтримувати ініціативи по стиранню граней між спортом, культурою й освітою
16. заохочувати й підтримувати діяльність Міжнародної олімпійської академії (МОА) та інших навчальних закладів, діяльність яких присвячена олімпійській освіті.

Роз'яснення до Правил 2

1. Виконком МОК може надати патронат МОК міжнародним регіональним, континентальним або всесвітнім комплексним змаганням на умовах, які МОК вважатиме резонними, за умови, що вони будуть проводитися відповідно до Олімпійської хартії й будуть організовані під контролем НОКів або асоціацій, визнаних МОК, при сприянні відповідних МФ і при дотриманні технічних правил МФ.
2. Виконком МОК може надати патронат МОК іншим заходам, за умови, що їхні завдання відповідають цілям Олімпійського руху.

3. Визнання МОКом

1. МОК може надавати офіційне визнання суб'єктам Олімпійського руху.
2. МОК може визнавати в якості НОК національні спортивні організації, діяльність яких пов'язана із завданнями й роллю МОК. МОК може також визнавати асоціації НОКів, сформовані на континентальному або світовому рівні. Всі НОКи та асоціації НОКів повинні мати, де це можливо, статус юридичної особи. Вони повинні керуватися Олімпійською хартією. Їхні статuti повинні бути затверджені МОК.
3. МОК може визнавати МФ та асоціації МФ.
4. Визнання асоціацій МФ або НОК ні в якій мірі не впливає на право кожної МФ або НОК мати прямі контакти з МОК, і навпаки.
5. МОК може визнавати неурядові організації, пов'язані зі спортом, що діють на міжнародному рівні, чиї статuti й діяльність відповідають Олімпійській хартії.
6. Виконком МОК визначає наслідки визнання в кожному випадку окремо.
7. Визнання МОК може бути тимчасовим або постійним. Рішення про надання тимчасового визнання або його відкликання приймається Виконкомом МОК на конкретний або невизначений період. Виконком МОК може визначити умови, відповідно до яких строк тимчасового визнання закінчується. Рішення про повне визнання або його відкликання приймається на Сесії. Деталі процедури визнання визначаються Виконкомом МОК.

4. Олімпійський конгрес*

На Олімпійський конгрес збираються представники структур, що становлять Олімпійський рух; строки проведення Конгресів визначає МОК; Конгрес скликається Президентом МОК; Конгрес носить консультативний характер.

Роз'яснення до Правила 4

1. Олімпійський конгрес за рішенням Сесії скликає Президент МОК, МОК організовує Конгрес у місці та в строки, які визначає Сесія. Президент головує на Конгресі й визначає його процедуру.
2. На Олімпійському конгресі присутні члени МОК, почесний президент МОК, почесні члени й члени-доброчинці МОК, делегати, що представляють МФ і НОКи; на ньому можуть також бути присутні представники організацій, визнаних МОКом. Крім того, на

Олімпійському конгресі можуть бути присутні атлети й особи, запрошені індивідуально або як представники.

3. Виконком МОК визначає порядок денний Олімпійського конгресу після консультацій з МФ і НОК.

5. Олімпійська солідарність*

Завданням Олімпійської солідарності є організація допомоги НОКах, зокрема тим, які найбільше її потребують. Ця допомога має форму програм, розроблених спільно МОК і НОК, при технічній допомозі МФ, якщо це необхідно.

Роз'яснення до Правил 5

Завданнями програм, прийнятих Олімпійською солідарністю, є:

1. поширювати основні принципи Олімпізму;
2. здійснювати допомогу НОК в підготовці їх атлетів і команд для участі в Олімпійських Іграх;
3. удосконалювати спортивно-технічні знання атлетів і тренерів;
4. підвищувати технічний рівень атлетів і тренерів у співпраці з НОК і МФ, включаючи за допомогою виплати стипендій;
5. готувати спортивних адміністраторів;
6. співпрацювати з організаціями й структурами, що ставлять перед собою аналогічні завдання, зокрема в галузі олімпійської освіти та пропаганди спорту;
7. створювати, де це необхідно, прості, функціональні та економічно вигідні спортивні споруди в співпраці з національними або міжнародними установами;
8. підтримувати організацію змагань національного, регіонального й континентального рівнів під керівництвом або патронатом НОКів, і допомагати НОКах в організації, підготовці й участі їхніх делегацій у регіональних або континентальних Іграх;
9. заохочувати спільні двосторонні або багатосторонні програми співпраці між НОКами;
10. спонукати уряди й міжнародні організації включати спорт в офіційні програми сприяння розвитку.

Ці програми контролюються Комісією з Олімпійської солідарності.

6. Олімпійські ігри*

1. Олімпійські ігри - це змагання між атлетами в індивідуальних або командних видах спорту, а не між країнами. Вони об'єднують разом атлетів, які для цієї мети визначаються відповідними НОКами, чиї заявки прийняті МОКом. Атлети змагаються під технічним керівництвом відповідних МФ.
2. Олімпійські ігри складаються з Ігор Олімпіади та зимових Олімпійських ігор. Тільки ті види спорту, якими займаються на снігу або на льоду, вважаються зимовими видами спорту.

Роз'яснення до Правил 6

1. Олімпіада - це період із чотирьох послідовних календарних років, що починається 1-го січня першого року і завершується 31 грудня четвертого року.
2. Олімпіади ведуть свою нумерацію послідовно від перших Ігор Олімпіади, що святкувалися в Афінах в 1896 році. XXIX Олімпіада почнеться 1 січня 2008 року.
3. Зимові Олімпійські ігри нумеруються в тому порядку, в якому вони проводяться.

7. Права на Олімпійські ігри та олімпійську власність*

1. МОК, як керівник Олімпійського руху, відповідає за зміцнення цінностей Олімпійського руху та за забезпечення матеріальної підтримки діяльності по організації і поширенню Олімпійських ігор, а також за підтримку МФ, НОКів та атлетів в їх підготовці до Олімпійських ігор. МОК є власником всіх прав на Олімпійські ігри та на олімпійську власність, описану в цьому Правилі; і ці права мають потенційну можливість приносити дохід для цих цілей. Максимально можливий захист таких прав та олімпійської власності всіма відповідними сторонами відповідає найкращим інтересам Олімпійського руху та його суб'єктів, які отримують користь від цих доходів; цим же інтересам відповідає необхідність схвалення на використання таких прав зі сторони МОК.
2. Олімпійські ігри є виключною власністю МОК, якому належать усі права та інформація, пов'язані з ними; зокрема, та без обмежень, всі права, пов'язані з їх організацією, використанням, віщанням, записом, зображенням, відтворенням, доступом і поширенням у будь-якій формі та будь-якими засобами і методами, які існують зараз або будуть створені в майбутньому.

3. МОК визначає умови доступу до та умови будь-якого використання інформації стосовно Олімпійських ігор та змагань і спортивних виступів Олімпійських ігор.
4. Олімпійські символ, прапор, гасло, гімн, позначення (включаючи, але не обмежуючись словами „Олімпійські ігри” та „Ігри Олімпіади”), знаки, емблеми, вогонь і факели, як вказано в Правилах 8 - 14 нижче, всі разом і окремо є „олімпійською власністю”. Усі права на кожний окремо і на всі разом елементи олімпійської власності, а також права на їх використання належать винятково МОК, включаючи, але не обмежуючись використанням з метою отримання прибутку, комерційних чи рекламних цілях. МОК може надати ліцензію на всі або частину своїх прав на умовах, регламентованих Виконавчим комітетом МОК.

8. Олімпійський символ*

Олімпійський символ складається з п'яти кілець, що переплітаються, однакового розміру (олімпійські кільця), і використовуються окремо, в одному або в п'яти різних кольорах. При використанні в п'яти кольорах, ці кільця зліва направо, - синє, жовте, чорне, зелене й червоне. Кільця переплітаються зліва направо; синє, чорне та червоне кільця розташовані в верхній частині, жовте та зелене кільця — в нижній частині, згідно графічного зображення. Олімпійський символ відображає діяльність Олімпійського руху та являє собою єдність п'яти континентів і зустріч атлетів з усього світу на Олімпійських іграх.

9. Олімпійський прапор*

Олімпійський прапор має білу основу без кантів. В його центрі розташований олімпійський символ з п'яти кольорів.

10. Олімпійське гасло*

Олімпійське гасло „Citius – Altius – Fortius” (швидше, вище, сильніше) відтворює послання олімпійського руху.

11. Олімпійські емблеми*

Олімпійська емблема є неподільною композицією, яка поєднує олімпійські кільця з іншим характерним елементом.

12. Олімпійський гімн*

Олімпійським гімном є музичний твір під назвою „Олімпійський гімн” написаний Спіро Самара.

13. Олімпійський вогонь, олімпійський факел*

1. Олімпійським вогнем є вогонь, який запалюють в Олімпії під егідою МОК.
2. Олімпійським факелом є переносний факел або його модель, затверджені МОК, в якому горить олімпійський вогонь.

14. Олімпійські знаки*

Олімпійський знак - це будь-яке візуальне або аудіо відтворення будь-якої асоціації або зв'язку з Олімпійськими іграми, Олімпійським рухом або його складовою частиною.

Роз'яснення до Правил 7 - 14

1. Юридичний захист

- 1.1. МОК може вживати всіх необхідних заходів для одержання юридичного захисту своїх прав на Олімпійські Ігри і на будь-яку олімпійську власність як на національному, так і на міжнародному рівні.
- 1.2. Кожен НОК несе відповідальність перед МОК за дотримання у своїй країні Правил 7 - 14 та роз'яснень до Правил 7 - 14. НОК повинен вжити всіх заходів для того, щоб заборонити використання будь-якого виду олімпійської власності, яке б суперечило цим Правилам або роз'ясненням до них. НОК повинен також прикласти всі зусилля, щоб забезпечити захист олімпійської власності МОК на користь МОК.
- 1.3. Там, де національне законодавство або реєстрація торгового знаку чи інша форма юридичного захисту надає НОКу можливість юридичного захисту олімпійського символу чи будь-якої іншої олімпійської власності, то такий НОК може використати тільки права, які випливають з цього, відповідно до Олімпійської хартії та інструкцій, отриманих від МОК.
- 1.4. НОК може в будь-який час звернутися до МОКу за допомогою в отриманні юридичного захисту будь-якої олімпійської власності, а також в урегулюванні будь-яких розбіжностей, що можуть виникнути у цій справі з третьою стороною.
- 1.5. МОК може в будь-який час звернутися до НОКу за допомогою в отриманні юридичного захисту будь-якої олімпійської

власності. а також в урегулюванні будь-яких розбіжностей, що можуть виникнути у цій справі з третьою стороною.

2. Використання олімпійської власності МОКом або третіми сторонами, на яке отриманий дозвіл або видана ліцензія МОК:

2.1. МОК може розробити одну або кілька олімпійських емблем, які він може використовувати на свій розсуд.

2.2. Олімпійський символ, олімпійські емблеми або інша олімпійська власність МОК може бути використана МОК або особою, що одержала дозвіл МОК, у країні НОК при дотриманні наступних умов:

2.2.1. Для всіх спонсорських угод, угод про постачання і при здійсненні всієї маркетингової діяльності, крім випадків, перерахованих у п. 2.2.2 нижче, таке використання не повинне наносити серйозного збитку інтересам відповідного НОК; рішення приймає МОК при узгодженні з НОК, що одержить частину чистого доходу, одержуваного від використання олімпійської власності.

2.2.2. Для всіх ліцензійних угод НОК повинен одержати половину чистого прибутку від використання олімпійської власності, після вирахування всіх податків та витрат, сплачених готівкою, пов'язаних із процедурами. НОК заздалегідь одержує інформацію про використання такого роду.

2.3. МОК на свій власний розсуд може вповноважувати трансляційні компанії, що висвітлюють Олімпійські ігри, використовувати олімпійський символ, олімпійську емблему МОК або іншу олімпійську власність МОК та ОКОІ для розширення обсягу трансляції під час Олімпійських ігор. Положення параграфів 2.2.1 і 2.2.2 цього роз'яснення в цьому випадку не застосовуються.

3. Використання олімпійського символу, прапора, гасла й гімну:

3.1. Відповідно до п.2.2 даного Роз'яснення МОК може використовувати олімпійський символ, прапор, гасло та гімн на свій розсуд

3.2. НОКи можуть тільки використовувати олімпійські символ, прапор, гасло та гімн в межах їх некомерційної діяльності, за умови, що таке використання робить внесок в Олімпійський рух і не принижує його гідності, а також за умови, що відповідні НОКи одержать попередню згоду Виконавчого комітету МОК.

4. Створення та використання олімпійської емблеми НОК або ОКОІ:
 - 4.1. НОК або ОКОІ можуть створювати олімпійську емблему, яка повинна бути затверджена МОК.
 - 4.2. МОК затверджує дизайн олімпійської емблеми за умови, що вона відрізняється від інших олімпійських емблем.
 - 4.3. Площа, яку займає олімпійський символ, що входить до олімпійської емблеми, не повинна перевищувати одну третину загальної площі такої емблеми. Олімпійський символ, який входить до олімпійської емблеми, повинен використовуватись повністю і ніяким чином не може бути змінений.
 - 4.4. Крім зазначеного вище, олімпійська емблема НОКу повинна відповідати наступним умовам:
 - 4.4.1. Емблема повинна бути створена таким чином, щоб можна було чітко ідентифікувати її зв'язок з країною відповідного НОК.
 - 4.4.2. Відмінний елемент емблеми не може обмежуватися тільки однією назвою — або аббревіатурою такої назви — країни відповідного НОКу.
 - 4.4.3. Відмінний елемент емблеми не повинен посилатися на Олімпійські ігри або на конкретну дату або подію, щоб таким чином не обмежуватись у часі.
 - 4.4.4. Відмінний елемент емблеми не повинен містити гасел, назв або інших словосполучень загального характеру, що створювало б враження про універсальність або міжнародний характер.
 - 4.5. На додаток до положень, які містяться в параграфах 4.1, 4.2 та 4.3. олімпійська емблема ОКОІ повинна відповідати наступним умовам:
 - 4.5.1. Емблема повинна бути змодельована таким чином, щоб чітко ідентифікувати її зв'язок з Олімпійськими іграми, які організуються відповідним ОКОІ.
 - 4.5.2. Відмінний елемент емблеми не повинен обмежуватись однією назвою або аббревіатурою назви країни відповідного ОКОІ.
 - 4.5.3. Відмінний елемент емблеми не повинен містити гасел, назв або інших словосполучень загального характеру, що створювало б враження про універсальність або міжнародний характер.

- 4.6. Кожна олімпійська емблема, яка була затверджена МОКом до вступу в силу вищезгаданих положень, залишається дійсною.
- 4.7. Тоді і там, де це можливо, олімпійська емблема НОКу повинна бути зареєстрована (тобто отримати юридичний захист) НОКом у своїй країні. НОК повинен провести таку реєстрацію протягом шести місяців з часу її затвердження МОКом і надати підтвердження МОКу про таку реєстрацію. Затвердження олімпійської емблеми МОКом може бути анульоване, якщо відповідні НОКи не вживатимуть всіх можливих заходів для захисту своєї олімпійської емблеми і не повідомлять МОК про такий захист. Подібним чином, ОКОІ повинні захищати свої олімпійські емблеми згідно інструкцій МОК. Кожний захист, прийнятий НОКом або ОКОІ, не повинен бути спрямований проти МОКу.
- 4.8. Використання олімпійської емблеми для будь-яких рекламних, комерційних цілей або з метою отримання прибутку повинно відповідати умовам, що наведені в пунктах 4.9 та 4.10.
- 4.9. Кожний НОК або ОКОІ, що бажає використати свою олімпійську емблему з рекламною, комерційною метою або з метою отримання прибутку, сам або за допомогою третьої сторони, повинен дотримуватися чинного офіційного роз'яснення і забезпечити дотримання його третьою стороною.
- 4.10. Всі контракти або домовленості, включаючи ті, що їх укладає ОКОІ, повинні підписуватись або затверджуватись відповідним НОКом і керуватися такими принципами:
- 4.10.1. Використання олімпійської емблеми будь-якого НОКу є законним тільки на території країни зазначеного НОКу; така емблема, а також інші олімпійські символи, емблеми, марки або позначення НОКу, пов'язані з Олімпізмом, не можуть бути використані для будь-якої реклами і з комерційною метою або з метою одержання прибутку в країні іншого НОКу без його попередньої письмової згоди.
- 4.10.2. Аналогічним чином, олімпійська емблема ОКОІ, а також інші символи, емблеми, знаки або позначення ОКОІ, пов'язані з Олімпізмом, не можуть бути використані для будь-якої реклами і з комерційною метою або з метою одержання прибутку в країні іншого НОКу без його попередньої письмової згоди.

- 4.10.3. В усіх випадках термін дії кожного контракту, що укладає ОКОІ, не повинен поширюватись після 31 грудня року відповідних Олімпійських ігор.
- 4.10.4. Використання олімпійської емблеми повинно сприяти розвитку Олімпійського руху і не принижувати його гідності; будь-який зв'язок між олімпійською емблемою та товарами або послугами забороняється, якщо такий зв'язок не відповідає фундаментальним принципам Олімпізму або ролі МОК, як зазначено в Олімпійській хартії.
- 4.10.5. За вимогою МОК, кожен НОК або ОКОІ повинні надавати йому дійсну копію будь-якого контракту, учасником якого він є.

5. Філателія

МОК заохочує, у співпраці з НОКами відповідних країн, використання олімпійського символу на поштових марках, які випускаються за узгодженням з МОКом компетентними національними установами, яке підпадає під умови, що встановлені МОКом.

6. Музичні твори

МОК повинен бути призначеним власником авторських прав на будь-який музичний твір, який був створений спеціально у зв'язку з Олімпійськими іграми. ОКОІ та відповідний НОК повинні забезпечити, щоб така процедура мала місце для задоволення потреб МОКу.

ГЛАВА 2

МІЖНАРОДНИЙ ОЛІМПІЙСЬКИЙ КОМІТЕТ (МОК)

15. Юридичний статус

1. МОК є міжнародною неурядовою неприбутковою організацією, з необмеженим часом дії, у формі асоціації зі статусом юридичної особи, яка визнана Швейцарською федеральною радою відповідно до договору укладеного 1 листопада 2000 року.
2. Його місцезнаходження – Лозанна (Швейцарія), олімпійська столиця.
3. Завданням МОК є виконання місії, ролі й обов'язків, визначених для нього в Олімпійській хартії.
4. Для виконання своєї місії та своєї ролі, МОК може створювати, здобувати або іншим чином контролювати інші юридичні організації, такі як фонди або корпорації.

16. Члени*

1. Склад МОК – право на обрання, поповнення, вибори, визнання та статус членів МОК:
 - 1.1. Всі члени МОК є фізичними особами. Загальна кількість членів МОК не може перевищувати 115 осіб, згідно Роз'яснення до Правил 16. МОК складається з:
 - 1.1.1. Більшості членів МОК, чиє членство не пов'язане з будь-якою офіційною функцією або посадою, як зазначено в Роз'ясненні до Правил 16.2.2.5; їх загальна кількість не повинна перевищувати 70 осіб; серед них не може бути більше одного громадянина, що представляє конкретну країну, як зазначено в Роз'ясненні до Правил 16.
 - 1.1.2. Активних атлетів, як зазначено в Роз'ясненні до Правил 16.2.2.2., загальна кількість яких не може перевищувати 15.
 - 1.1.3. Президентів або осіб, що займають виконавчі або керівні посади в МФ, асоціаціях МФ або інших організаціях, визнаних МОК, загальна кількість яких не може перевищувати 15.
 - 1.1.4. Президентів або осіб, що займають виконавчі або керівні посади в НОК або всесвітніх чи континентальних асоціаціях НОК, загальна кількість яких не може перевищувати 15; у МОК може бути не

більше одного члена МОК, що представляє одну конкретну країну.

- 1.2. МОК поповнює свої ряди та обирає своїх членів з таких осіб, яких він вважає кваліфікованими, як зазначено в Роз'ясненні до Правил 16.
- 1.3. МОК приймає своїх нових членів на церемонії, під час якої вони дають згоду виконувати свої обов'язки словами такої клятви:

“Удостоюючись честі стати членом Міжнародного олімпійського комітету і заявляючи, що усвідомлюю відповідальність цього звання, я зобов'язуюсь служити Олімпійському рухові в повну міру своїх можливостей, дотримуватись і вимагати дотримання усіх положень Олімпійської хартії і рішень Міжнародного олімпійського комітету, які я приймаю беззастережно; дотримуватись Кодексу етики; залишатись вільним від політичного і комерційного впливу, як і від усіх міркувань расового і релігійного порядку; боротися з усіма іншими формами дискримінації і захищати за будь-яких обставин інтереси Міжнародного олімпійського комітету та Олімпійського руху”.
- 1.4 Члени МОК представляють та просувають інтереси МОК і Олімпійського руху в своїх країнах і організаціях Олімпійського руху, в яких вони працюють.
- 1.5 Члени МОК не можуть приймати від урядів, організацій або інших сторін будь-який мандат чи доручення, які б їх зв'язували або втручалися в свободу їх дій і голосування.
- 1.6 Члени МОК не несуть особистої відповідальності за борги й зобов'язання МОК.
- 1.7. Відповідно до Правил 16.3., кожний член МОК обирається на строк вісім років, і може бути переобраний на один або кілька додаткових строків. Процедура перевиборів визначається Виконавчим комітетом МОК.

2. Обов'язки

Кожен член МОК має такі обов'язки:

- 2.1. дотримуватись Олімпійської хартії, Кодексу етики та інших положень МОК;
- 2.2. брати участь в Сесіях МОК;
- 2.3. брати участь у роботі комісій МОК до яких він був призначений;
- 2.4. сприяти розвитку та просуванню Олімпійського руху;

- 2.5. стежити у своїй країні та в організації Олімпійського руху, у якій він перебуває на службі, за реалізацією програм МОК;
- 2.6. інформувати Президента МОК, на його запит, про розвиток і просування Олімпійського руху у своїй країні та про потреби Олімпійського руху у своїй країні й в організації Олімпійського руху, у якій він перебуває на службі;
- 2.7. без затримки інформувати Президента МОК про всі випадки, які могли б перешкоджати виконанню Олімпійської хартії або вплинути на Олімпійський рух у своїй країні або організації Олімпійського руху, в якій він перебуває на службі;
- 2.8. виконувати інші завдання, що доручаються йому Президентом МОК.

3. Припинення членства

Членство в МОК припиняється за наступних обставин:

3.1. Відставка:

Будь-який член МОК може припинити своє членство в будь-який час шляхом письмового прохання про відставку на ім'я Президента МОК. Перед тим, як прийняти відставку, Виконавчий комітет МОК може заслухати члена, що подає у відставку.

3.2. Відсутність переобрання

Будь-який член МОК втратить своє членство без подальших формальностей, якщо його не переоберуть відповідно до Правила 16.1.7, Роз'яснення 16.2.6 та, залежно від ситуації, Роз'яснення 16.2.7.2.

3.3. Обмеження за віком:

Будь-який член МОК повинен звільнитися по закінченні календарного року, в якому він досягає 70-річного віку, згідно Роз'яснення 16.2.7.1.

3.4. Невідвідування сесій або неучасть в активній роботі МОК:

Будь-який член МОК втрачає членство без наступної заяви з його боку, якщо, але тільки не за умови форс-мажорних обставин, він не відвідує Сесії МОК або не приймає активної діяльності в роботі МОК протягом двох послідовних років. У таких випадках рішення про припинення членства приймається на Сесії МОК за пропозицією Виконавчого комітету МОК.

3.5. Зміна постійного проживання або центра основних інтересів:

Будь-який член МОК, як зазначено в Правилі 16.1.1.1, втрачає членство, якщо він змінив постійне проживання або перемістив центр основних інтересів у країну, яка не є країною, у якій він був вибраний.

У такому випадку рішення про припинення членства приймається на Сесії МОК за пропозицією Виконавчого комітету МОК.

3.6. Члени МОК, вибрані як активні атлети:

Будь-який член МОК, як вказано в Правилі 16.1.1.2. вище, втрачає членство в МОК по припиненню свого членства в Комісії атлетів МОК.

3.7. Президенти та особи, що займають виконавчі або вищі посади в НОК, всесвітніх або континентальних асоціаціях НОК, МФ або асоціаціях МФ, або інших організаціях, визнаних МОК:

Будь-який член МОК, як зазначено в Правилі 16.1.1.3 або Правилі 16.1.1.4, втрачає членство по припиненню виконання ним тих функцій, які він виконував у момент його виборів у члени МОК.

3.8. Виключення з членів МОК:

3.8.1. Член МОК може бути виключений з МОК за рішенням Сесії, якщо він порушив клятву, або якщо Сесія МОК вважає, що він зневажив або свідомо поставив під загрозу інтереси МОК або діяв негідно члена МОК.

3.8.2. Рішення про виключення члена МОК приймаються Сесією МОК за пропозицією Виконавчого комітету МОК. Це рішення приймається більшістю у дві третини голосів присутніх на Сесії членів МОК. Член, що виключається, має право бути вислуханим; таке право включає право на ознайомлення з обвинуваченнями та право виступити особисто або надати письмове пояснення у свій захист.

3.8.3. До рішення Сесії про виключення члена МОК, Виконавчий комітет МОК може попередньо виключити відповідного члена та позбавити всіх або частини прав, прерогатив та посад, які виходять з його членства.

3.8.4. Член, виключений з МОК, не може бути членом НОК, асоціації НОКів або ОКОІ.

4. Почесний президент – почесні члени – члени-доброчинці

- 4.1. За пропозицією Виконавчого комітету МОК Сесія може обрати в якості почесного президента члена МОК, який надав йому виключні послуги на посаді президента МОК. Почесний президент має право запропонувати свою пораду.
- 4.2. Будь-який член МОК, який іде у відставку попрацювавши на МОК мінімум десять років і надаючи йому виключні послуги, може за пропозицією Виконавчого комітету МОК бути обраним на Сесії почесним членом МОК.
- 4.3. За пропозицією Виконавчого комітету МОК Сесія може обрати членом-доброчинцем високоповажних осіб не з МОК, які надали особливо видатні послуги МОК.
- 4.4. Почесний президент, почесні члени та члени-доброчинці обираються довічно. Вони не мають права голосу і не вибираються на посаду в МОК. Положення Правил 16.1.1. - 1.5, 16.1.7, 16.2, 16.3 та Роз'яснення 16.1 і 16.2 до них не застосовуються. Вони можуть бути позбавлені статусу рішенням Сесії МОК.

Роз'яснення до Правила 16

1. Правоздатність

Будь-яка фізична особа, яка досягла 18 років або більше, має право на членство МОК за умови, що:

- 1.1. її кандидатура подається у відповідності з параграфом 2.1 нижче;
- 1.2. вона виконує умови, що записані в параграфі 2.2 нижче;
- 1.3. її кандидатура розглянута комісією по призначенням;
- 1.4. її обрання запропоноване Сесії Виконавчим комітетом МОК.

2. Процедура обрання членів МОК

2.1. Подання кандидатур для вибору члена МОК:

Наступні особи або організації мають право пропонувати кандидатури для виборів у члени МОК: члени МОК, МФ, асоціації МФ, НОКи, всесвітні або континентальні асоціації НОК та інші організації, визнані МОК.

2.2. Допуск кандидатів:

Щоб бути допущеними до обрання, всі кандидатури повинні бути рекомендовані Президенту МОК у письмовій формі й відповідати наступним умовам:

- 2.2.1. Особи або організації, що висувають кандидатуру для виборів у члени МОК, повинні точно вказати, по кожному

кандидату, чи пропонується він як діючий атлет, як зазначено в нижченаведеному параграфі 2.2.2, або він виконує функції в одній з організацій, перерахованих у параграфах 2.2.3 або 2.2.4 нижче, або кандидат є незалежною особою відповідно до параграфа 2.2.5.

- 2.2.2. Якщо кандидат пропонується як активний атлет, як це трактується в Правилі 16.1.1.2, він повинен бути вибраний або призначений членом Комісії атлетів МОК не пізніше проведення Ігор Олімпіади або зимових Олімпійських ігор, що відбуваються після Олімпійських ігор, у яких цей кандидат останній раз брав участь.
- 2.2.3. Якщо запропонований кандидат пов'язаний з посадовими обов'язками в МФ або асоціації МФ, або в організації, визнаній МОК відповідно до Правил 3.5, він повинен обіймати пост президента або виконавчий чи вищий керівний пост в одній з цих організацій.
- 2.2.4. Якщо запропонований кандидат займає пост у НОК, всесвітній або континентальній асоціації НОКів, він повинен обіймати пост президента або виконавчу чи вищу керівну посаду в одній з цих організацій.
- 2.2.5. Будь-яка інша пропозиція щодо кандидатур повинна стосуватися незалежної індивідуальної особи, яка є громадянином країни, у якій вона проживає, або в якій перебуває центр її інтересів і в якій є НОК.

2.3. Комісія МОК з призначень:

- 2.3.1. В обов'язки Комісії МОК з призначень входить розгляд кожної кандидатури, висунутої для обрання в члени МОК, у відповідності з Роз'ясненнями до Правил 16.2.4 та 21.3.
- 2.3.2. Комісія МОК з призначень повинна включати хоча б одного представника Комісії МОК з етики та одного представника Комісії атлетів МОК.

2.4. Завдання Комісії МОК з призначень:

- 2.4.1. Завдання Комісії МОК з призначень полягає в тому, щоб вивчити кожну кандидатуру для обрання в члени МОК та надати Виконавчому комітету МОК письмовий звіт по кожній кандидатурі в строк, визначений Президентом МОК.
- 2.4.2. Комісія МОК з призначень збирає всю корисну інформацію про кандидата, зокрема, про його професійний і матеріальний стан, а також його кар'єру і

спортивну діяльність; Комісія може попросити кандидата надати рекомендації осіб, від яких вона може одержати інформацію; Комісія може запросити кандидата на співбесіду.

2.4.3. Комісія перевіряє правоздатність, походження та прийнятність всіх кандидатур і, якщо необхідно, статус кандидата як діючого атлета або функцію, до якої він має відношення.

2.5. Процедура перед Виконавчим комітетом МОК

2.5.1. Лише Виконавчий комітет МОК є правомочним пропонувати кандидатуру на розгляд Сесії. При поданні пропозиції про обрання Виконавчий комітет МОК подає Сесії, не пізніше ніж за місяць до її початку, письмову пропозицію, до якої додається звіт від Комісії призначень. Виконавчий комітет може заслухати кандидата. Виконавчий комітет може пропонувати декілька кандидатур для обрання одного члена МОК.

2.5.2. Процедура для розгляду кандидатур, запропонованих як активні атлети відповідно до параграфів 2.2.1 та 2.2.2 вище, може бути прискорена і строки, вказані в параграфах 2.4.1 та 2.5.1 вище можуть порушуватись наскільки це необхідно, для прискореного обрання в члени МОК активних атлетів, недавно обраних до Комісії атлетів МОК.

2.6. Процедура перед Сесією МОК

2.6.1. Лише Сесія МОК є правомочною обирати будь-якого члена МОК.

2.6.2. Голова Комісії призначень має право повідомити Сесії думку вказаної Комісії.

2.6.3. Всі кандидатури для обрання до членства МОК, які пропонуються Виконавчим комітетом, подаються Сесією на голосування; голоси приймаються таємним голосуванням; рішення приймаються більшістю отриманих голосів.

2.7. Перехідні положення

Встановлені права членів МОК, чие обрання вступило в силу до закриття 110-ї Сесії МОК (11 грудня 1999 року) залишаються такими:

2.7.1. Будь-який член МОК, обрання якого набуло сили до дати закриття 110 Сесії МОК (11 грудня 1999 року), повинен

звільнитись до кінця календарного року, протягом якого він досягає 80-річного віку, якщо він тільки не був обраний до 1966 року. Якщо член досягає цього вікового обмеження протягом свого терміну в якості Президента МОК, віце-президента або члена Виконавчого комітету, то звільнення набуває сили наприкінці наступної Сесії МОК.

2.7.2. Обмеження, що стосується одного члена МОК від однієї конкретної країни, наведене в Правилі 16.1.1.1, останнє речення, не стосується членів МОК, чиє обрання відбулося до дня закриття 110 Сесії МОК (11 грудня 1999 року).

3. Список членів

Виконавчий комітет МОК веде поновлений список всіх членів МОК, почесного президента, почесних членів та членів-доброчинців. У списку вказується джерело висунування кандидатури кожного члена, а також чи була кандидатура висунута як діючий атлет, або пов'язана з іншою функцією, або кандидат був висунутий у якості незалежної особи.

4. Почесний президент - почесні члени – члени-доброчинці:

4.1. Почесний президент запрошується на Олімпійські ігри, Олімпійські конгреси, Сесії МОК та засідання Виконавчого комітету МОК, де за ним резервується місце поруч із Президентом МОК. Він має право пропонувати свої поради.

4.2. Почесні члени запрошуються на Олімпійські ігри, Олімпійські конгреси та Сесії МОК, де для кожного з них резервуються місця; вони можуть пропонувати свої поради на прохання Президента МОК.

4.3. Члени-доброчинці запрошуються на Олімпійський ігри й Олімпійські конгреси, де для кожного з них резервуються місця. Президент МОК може запросити їх брати участь в інших нарадах або заходах МОК.

17. Організація

Повноваження МОК здійснюються його органами, а саме:

1. Сесія,
2. Виконавчий комітет,
3. Президент.

18. Сесія*

1. Сесія є загальними зборами членів МОК. Це вищий орган МОК. Рішення Сесії остаточні. Звичайно Сесія проводиться раз у рік. Позачергова Сесія МОК скликається з ініціативи Президента або на письмову вимогу не менш однієї третини членів МОК.
2. Сесія має наступні повноваження:
 - 2.1. Приймати або вносити поправки до Олімпійської хартії.
 - 2.2. Обирати членів МОК, почесного президента, почесних членів і членів-доброчинців.
 - 2.3. Обирати Президента, віце-президентів і всіх інших членів Виконавчого комітету МОК.
 - 2.4. Обирати місто, що буде організовувати Олімпійські ігри.
 - 2.5. Визначати місто, де буде проводитися чергова Сесія МОК. Президент МОК вирішує, у якому місті буде проводитися позачергова Сесія.
 - 2.6. Затверджувати щорічний звіт і витрати МОК.
 - 2.7. Призначати аудиторів МОК.
 - 2.8. Ухвалювати рішення щодо визнання або позбавлення визнання НОК, асоціацій НОК, МФ, асоціацій МФ та інших організацій.
 - 2.9. Виключати членів МОК, позбавляти статусу почесного президента МОК, почесних членів і членів-доброчинців.
 - 2.10. Приймати рішення й голосувати з усіх інших питань, обумовлених законодавством та Олімпійською хартією.
3. Необхідний кворум Сесії становить половину загального числа членів МОК плюс один. Рішення Сесії приймаються звичайною більшістю поданих голосів; однак, для будь-якої модифікації фундаментальних принципів Олімпізму, правил Олімпійської хартії, або будь-якої частини Олімпійської хартії необхідна більшість у дві третини поданих голосів.
4. Кожен член має один голос. Під час підрахунків необхідної більшості не беруться до уваги голоси тих, хто утримався, порожні або зіпсовані бюлетені. Голосування за дорученням не дозволяється. Коли це потрібно відповідно до Олімпійської хартії, або за рішенням головуючого, або на вимогу не менше чверті присутніх членів МОК - проводиться таємне голосування. У випадку рівної кількості голосів головуючий на засіданні приймає остаточне рішення.
5. Положення Правил 18.3 та 18.4 застосовуються на виборах або осіб, або міст-організаторів Олімпійських ігор. Проте, коли є або

залишається тільки два кандидати, обраним оголошується кандидат, що одержав більшу кількість голосів.

6. Сесія може делегувати повноваження Виконавчому комітету МОК.

Роз'яснення до Правила 18

1. Виконком МОК відповідає за організацію та підготовку всіх Сесій, включаючи всі фінансові питання, що їх стосуються.
2. Інформація про строки проведення чергових Сесій висилається всім членам МОК не менш, ніж за шість місяців до відкриття Сесії. Формально Сесія скликається рішенням Президента МОК не менш, ніж за тридцять днів до початку чергової Сесії й не менш, ніж за десять днів до початку позачергової Сесії, повідомлення висилається разом з порядком денним, у якому вказуються питання засідання.
3. Головує на Сесії Президент МОК, або, у випадку його відсутності або неможливості виконувати обов'язки - старший за посадою віце-президент, або у випадку відсутності останнього чи неможливості виконувати обов'язки - старший за посадою член Виконавчого комітету МОК.
4. Будь-яке рішення, прийняте Сесією, включаючи рішення про внесення поправок до Олімпійської хартії, набуває чинності негайно, якщо Сесією не було прийнято іншого рішення. Питання, не внесені до порядку денного, може обговорюватися на Сесії в тому випадку, якщо цього вимагає третина учасників, або якщо таке рішення прийме головуєчий.
5. Член МОК повинен утриматися від голосування за наступних обставин:
 - 5.1. коли голосування стосується обрання міста проведення Олімпійських ігор, громадянином країни якого є даний член МОК;
 - 5.2. коли голосування стосується вибору місця проведення Сесії, Олімпійського конгресу або іншої наради чи заходу, що буде проводитися в місті або під керівництвом влади країни, громадянином якої є даний член МОК;
 - 5.3. коли голосування стосується обрання в члени МОК кандидата від тієї ж країни, громадянином якої він є;
 - 5.4. коли голосування стосується обрання на посаду у Виконавчому комітеті МОК, або на іншу посаду кандидата від тієї ж країни, громадянином якої він є;
 - 5.5. коли вибори стосуються будь-якого іншого питання, пов'язаного з країною або НОК країни, громадянином якої він є.

У випадку сумніву, головуючий приймає рішення, може чи ні даний член МОК брати участь у голосуванні.

6. Президент МОК встановлює положення для всіх виборів, за винятком виборів Президента МОК, положення яких встановлює Виконавчий комітет МОК.
7. Будь-яке процедурне питання, пов'язане з Сесією та голосуванням, не передбачене Олімпійською хартією, вирішується Президентом МОК.
8. У термінових випадках рішення для голосування може бути представлено на розгляд членам МОК Президентом або Виконавчим комітетом МОК по переписці, включаючи факс або електронну пошту.
9. Протоколи всіх засідань та інші документи, що стосуються Сесії, складаються під контролем Президента МОК.

19. Виконавчий комітет*

1. Склад

Виконавчий комітет МОК складається з Президента, чотирьох віце-президентів та десяти додаткових членів. Вибір цих членів відобразить склад Сесії. На кожних виборах, Сесія слідкуватиме, щоб вищезгаданий принцип не порушувався.

2. Вибори, термін повноважень, поновлення та вакансії:

2.1. Всі члени Виконавчого комітету МОК обираються Сесією таємним голосуванням більшістю поданих голосів.

2.2. Термін повноважень віце-президентів та інших десяти членів Виконавчого комітету – 4 роки. У Виконавчому комітеті член може працювати максимум два терміни підряд, незалежно від посади, на яку його обрали.

2.3. У випадку, якщо член відпрацював підряд два терміни своїх повноважень відповідно до Правил 19.2.2 вище, він може знову бути обраний членом Виконавчого комітету після мінімальної перерви в два роки. Це не стосується виборів для повноважень Президента, для яких не існує періоду очікування.

2.4. У випадку вакансії на будь-яку посаду, окрім посади Президента, наступна Сесія обирає члена на цю посаду строком на чотири роки.

2.5. Всі члени Виконавчого комітету розпочинають свої повноваження та поновлення наприкінці Сесії, яка їх обрала. Їх повноваження закінчуються наприкінці останньої чергової

сесії, що відбулась протягом року, в якому закінчуються їх повноваження.

2.6. Для цього правила "рік" означає період між двома послідовними черговими сесіями.

3. Повноваження, відповідальність та обов'язки

Виконавчий комітет МОК бере на себе загальну відповідальність за керування МОК та ведення його справ. Зокрема, він виконує наступні обов'язки:

3.1. контролює дотримання Олімпійської хартії;

3.2. затверджує всі положення внутрішнього керування, що стосуються його організації;

3.3 встановлює щорічні звіти, включаючи щорічні рахунки, та надає їх Сесії разом з аудиторським звітом;

3.4. подає звіт на Сесію щодо будь-яких запропонованих змін до правил або роз'яснень до них;

3.5. подає на Сесію МОК прізвища осіб, яких він рекомендує для обрання до МОКу;

3.6. визначає та наглядає за процедурою прийняття та відбору кандидатів на організацію Олімпійських ігор;

3.7. визначає порядок денний Сесій МОК;

3.8. за пропозицією Президента він призначає, а також звільняє генерального директора. Президент вирішує питання про його винагороду і може застосовувати санкції;

3.9. забезпечує зберігання всіх протоколів, звітів та інших архівів МОК відповідно до законодавства, включаючи протоколи всіх Сесій, засідань Виконавчого комітету МОК та інших комісій і робочих груп;

3.10. приймає всі рішення та видає положення МОК, які є юридично обов'язковими, у тій формі, яку він вважає найбільш доцільною, наприклад, кодекси, нормативні акти, норми, директиви, керівництва, підручники, інструкції, вимоги та інші рішення, включаючи зокрема, але не обмежуючись ними, будь-які необхідні положення для належного виконання Олімпійської хартії та організації Олімпійських ігор;

3.11. організує періодичні засідання з Міжнародними федераціями та НОК не менш одного разу у два роки. Ці збори очолює Президент МОК, який визначає процедуру та порядок денний після консультацій з відповідними органами;

3.12. створює та вручає почесні відзнаки МОКу;

3.13. застосовує повноваження та виконує всі обов'язки, які за законом або згідно з Олімпійською хартією не передані Сесії або Президенту.

4. Делегування повноважень

Виконавчий комітет МОК може делегувати повноваження одному або декільком своїм членам, комісіям МОК, членам адміністрації МОК, іншим структурам рівно, як і третій стороні.

Роз'яснення до Правила 19

1. Президент відповідає за організацію й підготовку всіх засідань Виконавчого комітету МОК. Він може при цьому делегувати всі або частину своїх повноважень генеральному директору.
2. Виконавчий комітет МОК проводить засідання у разі скликання Президентом або за пропозицією більшості його членів щонайменше за десять днів до його проведення. В повідомленні повинні бути вказані питання, які будуть розглядатися під час засідання.
3. Президент або, у разі його відсутності або неспроможності, присутній старший за посадою віце-президент або, у разі відсутності або неспроможності останнього, присутній старший за посадою член Виконавчого комітету МОК головує на засіданні Виконкому МОК.
4. Кворум, необхідний для проведення засідання Виконавчого комітету МОК, складає вісім осіб.
5. Рішення Виконавчого комітету МОК приймаються більшістю поданих голосів.
6. Кожний член має один голос. Під час підрахунків необхідної більшості не беруться до уваги голоси тих, хто утримався, порожні або зіпсовані бюлетені. Голосування за дорученням не дозволяється. Коли це потрібно відповідно до Олімпійської хартії, або за рішенням головуючого, або на вимогу не менше чверті присутніх членів - проводиться таємне голосування. У випадку рівної кількості голосів головуючий на засіданні приймає остаточне рішення.
7. Член Виконавчого комітету МОК повинен утриматися від участі в голосуванні за умов, викладених в офіційних роз'ясненнях до Правила 18.5.

У випадку сумніву головуючий приймає рішення, може чи ні даний член МОК брати участь у голосуванні.

8. Будь-яке процедурне питання, що стосується засідання Виконавчого комітету МОК, не передбачене Олімпійською хартією, вирішується Президентом МОК.
9. Виконавчий комітет МОК може проводити свої засідання у вигляді теле- або відеоконференцій.
10. У термінових випадках резолюція або рішення для голосування може бути представлено Президентом на розгляд членам Виконавчого комітету МОК по переписці, включаючи факс або електронну пошту.
11. Протоколи всіх засідань та інші документи складаються під контролем Президента МОК

20. Президент*

1. Сесія обирає Президента таємним голосуванням серед своїх членів строком на вісім років, який поновлюється раз на чотири роки.
2. Президент представляє МОК та головує на всіх його заходах.
3. Президент може діяти або приймати рішення від імені МОК, якщо умови не дозволяють Сесії або Виконавчому комітету МОК зробити цього. Такі дії або рішення повинні бути негайно передані на схвалення компетентного органа.
4. Якщо Президент є нездатним виконувати свої обов'язки, то віце-президент, який є старшим за посадою, замінює його до того часу, поки Президент не відновить свою здатність, або, якщо він постійно не може виконувати свої обов'язки, коли наступна Сесія МОКу не обере нового Президента. Цей новий Президент обирається строком на вісім років, який поновлюється раз на чотири роки.

Роз'яснення до Правила 20

Кандидатури для обрання Президента заявляються за три місяці до дати відкриття Сесії, на якій повинні відбутися вибори. Проте, цей строк може бути змінений за рішенням Виконавчого комітету МОК, якщо, на його думку, виникають відповідні умови.

21. Комісії МОК*

Комісії МОК можуть створюватися з метою надання рекомендацій Сесії, Виконкому або Президенту МОК, залежно від необхідності. Президент створює постійні комісії або комісії, які скликаються по мірі необхідності, та робочі групи, коли це необхідно. Крім випадків, коли інше чітко вказано в Олімпійській хартії або в спеціальних положеннях, встановлених Виконкомом МОК, Президент затверджує

коло завдань комісій, призначає їхніх членів та вирішує питання про їх розпуск, як тільки він вважатиме, що вони виконали свої завдання. Ніякі засідання таких комісій або робочих груп неможливі без попередньої згоди Президента, крім тих випадків, які зазначені в Олімпійській хартії або в спеціальних регламентах, встановлених Виконкомом МОК. Президент є членом всіх комісій і робочих груп за посадою і повинен мати пріоритет, коли б він не брав участь у будь-якому із їх засідань.

Роз'яснення до Правила 21

1. Комісія атлетів МОК

Повинна бути створена Комісія атлетів МОК, більшістю членів якої повинні бути атлети, які обираються атлетами-учасниками Олімпійських ігор. Вибори повинні відбуватися під час Ігор Олімпіади або зимових Олімпійських ігор згідно з регламентом, що приймається Виконавчим комітетом МОК після консультації з Комісією атлетів і надсилається до МФ та НОКів не пізніше, ніж за рік до початку Олімпійських ігор, на яких повинні відбутися ці вибори.

Всі нормативні акти і процедури Комісії атлетів МОК затверджуються Виконавчим комітетом МОК після консультації з Комісією атлетів МОК.

2. Комісія МОК з етики

Комісія МОК з етики створюється згідно з Правилем 22 та Роз'ясненням до правила 22.

3. Комісія МОК з призначень

Для розгляду кандидатур для виборів у члени МОК, створюється Комісія МОК з призначень, відповідно до Роз'яснення 16.2.3.

Всі нормативні акти і процедури Комісії призначень затверджуються Виконавчим комітетом МОК після консультації з Комісією МОК з призначень.

4. Комісія з Олімпійської солідарності

Комісія з Олімпійської солідарності створюється з метою виконання завдань, покладених на неї відповідно до Правила 5 і Роз'яснення до правила 5.

5. Оцінювальна комісія міст-кандидатів

Для вивчення кандидатур міст, які подають заявку на проведення Ігор Олімпіади та зимових Олімпійських ігор, Президент формує дві оцінювальні комісії для міст-кандидатів відповідно до Роз'яснення 33.2.2.

6. Координаційні комісії Олімпійських ігор

Щоб сприяти поліпшенню організації Олімпійських ігор та взаємодії між МОК, ОКОІ, МФ та НОК, Президент створює координаційні комісії відповідно до Правила 37 і Роз'яснень до правила 37.

7. Медична комісія МОК

7.1. Президент створює Медичну комісію, що виконує наступні обов'язки:

7.1.1. виконує Всесвітній антидопінговий кодекс та інші антидопінгові правила МОК, особливо на Олімпійських іграх.

7.1.2. розробляє керівні принципи щодо медичної допомоги та здоров'я атлетів.

7.2. Члени Медичної комісії не виконують ніяких медичних обов'язків всередині делегацій НОК під час Олімпійських ігор, так само, як і не приймають участі в суперечках щодо недотримання Всесвітнього антидопінгового кодексу членами делегацій їх відповідних НОК.

8. Процедура

Кожна комісія МОК очолюється членом МОК. Комісії можуть проводити свої засідання у формі теле- і відеоконференцій.

22. Комісія МОК з етики*

Комісія МОК з етики повинна визначати і сприяти використанню етичних принципів, до яких входить Етичний кодекс, що базується на цінностях і принципах, викладених в Олімпійській хартії, невід'ємною частиною якої є згаданий Кодекс. До того ж, вона проводить розслідування скарг, пов'язаних із недотриманням даних етичних принципів, включаючи випадки порушення Етичного кодексу, і пропонує Виконкому МОК, у разі необхідності, застосування санкцій.

Роз'яснення до Правила 22

1. Склад та організація Комісії МОК з етики передбачені її статутом.
2. Будь-які зміни до Етичного кодексу, статуту Комісії МОК з етики та будь-якого іншого нормативного акту і умов їх застосування, які виходять від Комісії МОК з етики, повинні бути затвердженні Виконкомом МОК.

23. Мови

1. Офіційними мовами МОК є французька та англійська мови.

2. На всіх Сесіях повинен бути організований синхронний переклад на французьку, англійську, німецьку, іспанську, російську і арабську мови.
3. У випадку невідповідності тексту Олімпійської хартії французькою і англійською мовами або будь-якого іншого документу МОК, текст французькою мовою має переваги, якщо письмово не зазначене інше.

24. Ресурси МОК

1. МОК може приймати в дарунок і в спадок та шукати будь-які інші ресурси для виконання своїх завдань. Він стягує прибутки від використання його прав, включаючи, але не обмежуючись, телевізійні права, спонсорські права та право видачі ліцензій і Олімпійського майна, а також від проведення Олімпійських ігор.
2. З метою сприяння розвитку Олімпійського руху, МОК може віддати частину своїх доходів МФ, НОК, включаючи Олімпійську солідарність, а також ОКОІ.

ГЛАВА 3

МІЖНАРОДНІ ФЕДЕРАЦІЇ (МФ)

25. Визнання МФ

Для розвитку і просування Олімпійського руху, МОК може визнавати в якості МФ міжнародні неурядові організації, які керують одним або декількома видами спорту на світовому рівні, і які включають організації, що керують цими видами спорту на національному рівні.

Статут, практика і діяльність МФ в Олімпійському русі повинні відповідати Олімпійській хартії, включаючи прийняття і застосування Всесвітнього антидопінгового кодексу. Виходячи із вищезазначеного, кожна МФ зберігає свою незалежність і автономію в управлінні своїм видом спорту.

26. Місія і роль МФ в Олімпійському русі

1. Місія і роль МФ в Олімпійському русі полягають в наступному:
 - 1.1. встановлювати та виконувати в дусі Олімпізму правила свого виду спорту і слідкувати за їх дотриманням;
 - 1.2. забезпечувати розвиток свого виду спорту у всьому світі;
 - 1.3. сприяти реалізації викладених в Олімпійській хартії цілей, а саме через поширення Олімпізму і олімпійської освіти;
 - 1.4. висловлювати свою думку щодо кандидатів на організацію Олімпійських ігор, особливо в тому, що стосується технічних аспектів місць проведення змагань з їх видів спорту;
 - 1.5. встановлювати свої критерії допуску до змагань на Олімпійських іграх відповідно до Олімпійської хартії і подавати їх на затвердження в МОК;
 - 1.6. брати на себе відповідальність за контроль і технічне управління свого виду спорту на Олімпійських іграх та на Іграх, які проводяться під патронатом МОК;
 - 1.7. забезпечувати технічну допомогу для реалізації програм Олімпійської солідарності
2. До того ж, МФ має право:
 - 2.1. подавати пропозиції до МОК стосовно Олімпійської хартії і Олімпійського руху
 - 2.2. брати участь у підготовці Олімпійських конгресів
 - 2.3. брати участь, на вимогу МОК, в діяльності комісії МОК

ГЛАВА 4

НАЦІОНАЛЬНІ ОЛІМПІЙСЬКІ КОМІТЕТИ (НОК)

27. Місія і роль НОК*

1. Місія НОК полягає в розвитку, просуванні та захисті Олімпійського руху в їх відповідних країнах, відповідно до Олімпійської хартії.
2. Роль НОК полягає в наступному:
 - 2.1. просувати фундаментальні принципи і цінності Олімпізму у своїх країнах, зокрема в сфері спорту і освіти, просуваючи програми олімпійської освіти на всіх рівнях в школах, інститутах фізичного виховання і спорту та університетах, а також спонукаючи створення закладів Олімпійської освіти, таких як національні Олімпійські академії, Олімпійські музеї та інші програми, включаючи культурні, що мають відношення до Олімпійського руху;
 - 2.2. забезпечувати дотримання Олімпійської хартії в своїх країнах;
 - 2.3. сприяти розвитку спорту високих досягнень, а також спорту для всіх;
 - 2.4. сприяти підготовці спортивних адміністраторів, організовуючи навчальні курси та слідкуючи за тим, щоб такі курси пропагували фундаментальні принципи Олімпізму;
 - 2.5. вживати заходів проти всіх форм дискримінації і насильства в спорті;
 - 2.6. приймати і забезпечувати виконання Всесвітнього антидопінгового кодексу.
3. НОКи мають виключні повноваження представляти свої країни на Олімпійських іграх та регіональних, континентальних і світових комплексних змаганнях, які проводяться під патронатом МОК. До того ж, кожен НОК зобов'язаний брати участь в Іграх Олімпіади, посилаючи туди атлетів.
4. НОКи мають виключні повноваження щодо вибору і призначення міста, яке може подавати заявку на організацію Олімпійських ігор у їх відповідних країнах.
5. З метою виконання своїх завдань, НОКи можуть співпрацювати з урядовими організаціями, з якими вони повинні розвивати гармонійні відносини. Проте, вони не повинні брати участь у будь-якій діяльності, що суперечить Олімпійській хартії. НОКи можуть також співпрацювати з неурядовими організаціями.

6. НОКи повинні зберігати свою автономію і протидіяти будь-якому тиску, включаючи, але не обмежуючись, політичний, юридичний, релігійний або економічний, який би міг їм завадити виконувати Олімпійську хартію.
7. НОКи мають право:
 - 7.1. позначати, ідентифікувати і називати себе «Національними олімпійськими комітетами» (НОК), до того ж їх позначення та ідентифікація повинні бути у їх назві або відноситись на назви;
 - 7.2. відправляти атлетів, офіційних осіб та інших осіб команди на Олімпійські ігри відповідно до Олімпійської хартії;
 - 7.3. використовувати допомогу Олімпійської солідарності;
 - 7.4. користуватись деякою Олімпійською власністю під контролем МОК і відповідно до Правил 7-14 та офіційного пояснення до Правил 7-14;
 - 7.5. брати участь у діяльності, яка керується або здійснюється під патронатом МОК, включаючи регіональні Ігри;
 - 7.6. входити в асоціації НОК, які визнанні МОК;
 - 7.7. подавати пропозиції до МОК щодо Олімпійської хартії та Олімпійського руху, включаючи організацію Олімпійських ігор;
 - 7.8. висловлювати свою думку щодо кандидатур на організацію Олімпійських ігор;
 - 7.9. брати участь , на прохання МОК, у діяльності комісій МОК;
 - 7.10. співпрацювати у підготовці Олімпійських конгресів;
 - 7.11. користуватись іншими правами, які їм надає Олімпійська хартія і МОК.
8. МОК допомагає НОК виконувати їх місію, використовуючи свої різні підрозділи та Олімпійську солідарність.
9. Окрім заходів та санкцій, які передбачені у випадку порушень Олімпійської хартії, Виконком МОК може прийняти будь-які відповідні рішення для захисту Олімпійського руху у країні НОК, зокрема призупинення або позбавлення визнання такого НОК, якщо конституція, законодавство або інші нормативні акти, які діють у цій країні, або будь-який інший акт органу влади або іншої організації заважають діяльності НОК або формуванню і висловленню його волі. Перш ніж прийняти таке рішення Виконком МОК повинен запропонувати відповідному НОК можливість бути вислуханим.

28. Склад НОКів*

1. Незалежно від свого складу, НОКи повинні включати:
 - 1.1. всіх членів МОК в їх країні, якщо такі є. Ці члени мають право голосу на генеральних асамблеях НОК. Крім того, члени МОК в даній країні, про яких йдеться у Правилі 16.1.1.1. та Правилі 16.1.1.2, за своїм положенням є членами виконавчого органу НОК, в якому вони мають право голосу;
 - 1.2. всі національні федерації, які є членами МФ, види спорту яких включені в програму Олімпійських ігор, або їх представники;
 - 1.3. обрані представники атлетів. Такі представники повинні бути учасниками Олімпійських ігор. Вони повинні залишити свою посаду не пізніше ніж після закінчення третьої Олімпіади з моменту їх останньої участі в Олімпійських іграх.
2. Членами НОК можуть бути:
 - 2.1. національні федерації, які є членами МФ, визнаних МОК, види спорту яких не включені в програму Олімпійських ігор;
 - 2.2. групи комплексних видів спорту та інші організації спортивного напрямлення або їх представники, а також громадяни даної країни, які можуть підвищувати ефективність НОК, або які мають видатні заслуги в справі спорту і Олімпізму.
3. Голосуюча більшість НОК і його виконавчого органу повинна бути представлена голосами національних федерацій, зазначених у п.1.2 (див. вище), або їх представниками. Коли приймаються рішення відносно Олімпійських ігор – беруться до уваги голоси лише цих федерацій і членів виконавчого органу НОК. Якщо це ухвалено Виконкомом МОК, то НОК може також включити в його голосуючу більшість, а також в голоси, які враховуються при прийнятті рішення щодо питань, пов'язаних з Олімпійськими іграми, голоси членів МОК своєї країни, про яких йдеться у вищезазначеному пункті 1.1, а також голоси вибраних представників атлетів, про яких йдеться у вищезазначеному пункті 1.3.
4. Урядові або інші державні органи не можуть призначати членів НОК. Проте, НОК, на свій розсуд, може прийняти рішення про обрання своїми членами представників цих органів влади.
5. Територіальна юрисдикція НОК повинна співпадати з кордонами країни, в якій він знаходиться і має свою штаб-квартиру.

Роз'яснення до Правила 27 і 28

1. Процедура визнання НОК:

- 1.1. Національна спортивна організація - кандидат на визнання як НОК, повинна подати заявку в МОК, демонструючи, що кандидат відповідає всім вимогам Олімпійської хартії, а саме Правилу 28 і Офіційному Роз'ясненню до Правил 27 і 28.
- 1.2. Необхідно надати докази, що національні федерації-члени НОК займаються специфічною і реальною спортивною діяльністю в своїй країні і на міжнародному рівні, зокрема, організовуючи і беручи участь у змаганнях і здійснюючи тренувальні програми для атлетів. НОК не повинен визнавати більше однієї національної федерації для кожного виду спорту, яким керує МФ. Такі національні федерації або представники, яких вони обрали, повинні складати голосуючу більшість НОК і його виконавчого органу. До складу НОК повинні входити не менше п'яти національних федерацій, якими керують МФ з видів спорту, включених до програми Олімпійських ігор.
- 1.3. Затвердження статуту кандидата Виконкомом МОК є умовою для його визнання. Ця ж умова зберігається і при будь-якій наступній зміні і модифікації статуту НОК. Статут повинен завжди відповідати Олімпійській хартії, на яку він повинен чітко посилатись. У випадку сумнівів у трактуванні або інтерпретації статуту НОК, або у випадку протиріч між статутом і Олімпійською хартією, остання має переваги.
- 1.4. Кожен НОК проводить Генеральну асамблею своїх членів не менше одного разу на рік, відповідно до статуту НОК. НОКи, зокрема, повинні включати до порядку денного своїх генеральних асамблей річні звіти і звіти про фінансовий стан, а також, у разі необхідності, вибори посадових осіб та членів виконавчого органу.
- 1.5. Посадові особи і члени виконавчого органу НОК повинні обиратись відповідно до статуту НОК, на термін, не більше ніж чотири роки; вони можуть обиратись повторно.
- 1.6. Члени НОК, за винятком професійних спортивних керівників, не повинні брати ніяких компенсацій або грошових винагород, пов'язаних з їх послугами або виконанням їх обов'язків. Вони можуть отримувати грошову компенсацію за проїзд, розміщення та інші виправдані витрати, що пов'язані з виконанням їх обов'язків.

1.7. Позбавлення визнання або закінчення терміну визнання НОК веде за собою втрату всіх прав, які йому надані Олімпійською хартією або МОК.

2. Завдання НОК:

НОКи виконують наступні завдання:

2.1. Вони комплектують, організують і керують своїми делегаціями на Олімпійських іграх і на спортивних комплексних регіональних, континентальних і світових змаганнях, які проводяться під патронатом МОК. Вони приймають рішення щодо участі атлетів, запропонованих їх відповідними національними федераціями. Цей відбір ґрунтується не лише на спортивних досягненнях атлета, але також на його здатності бути прикладом для молодих атлетів своєї країни. НОКи повинні забезпечити, щоб заявки, запропоновані національними федераціями, у всіх відношеннях відповідали положенням Олімпійської хартії.

2.2. Вони забезпечують екіпіровку, транспортування та розміщення членів їх делегацій. Вони укладають відповідні страхові контракти з покриттям ризиків на випадок смерті, інвалідності, хвороби, медичних і фармацевтичних витрат та відповідальності третіх сторін. Вони несуть відповідальність за поведінку членів своїх делегацій.

2.3. Вони мають виключні права і повноваження на визначення одягу та уніформи, яку носять, та обладнання, яке використовують члени їх делегацій на Олімпійських іграх і на всіх спортивних змаганнях і церемоніях, пов'язаних з ними.

Ці виключні повноваження не поширюються на спеціалізоване обладнання, яке використовують атлети їх делегацій під час спортивних змагань. У зв'язку з даним правилом, під спеціалізованим обладнанням розуміють обладнання, визнане відповідним НОК, як таке, що за своїми особливими характеристиками має суттєвий вплив на виступи атлетів. Будь-яка реклама стосовно будь-якого такого спеціалізованого обладнання повинна бути подана до відповідного НОК для затвердження, якщо в ній є будь-яке посилання, чітке або приховане, на Олімпійські ігри.

2.4. Вони допомагають МОК в питаннях захисту олімпійської власності на своїх відповідних територіях.

3. Рекомендації:

Національним олімпійським комітетам рекомендується:

- 3.1. регулярно організовувати, якщо можна кожного року, Олімпійський день або Олімпійський тиждень, які призначені для просування Олімпійського руху.
- 3.2. включати в свою діяльність просування культури і мистецтва у сфері спорту і Олімпізму.
- 3.3. брати участь у програмах Олімпійської солідарності.
- 3.4. шукати джерела фінансування способом, що сумісний з фундаментальними принципами Олімпізму.

29. Національні федерації

Щоб бути визнаною НОК і бути членом цього НОК, національна федерація повинна займатися конкретною реальною і довготривалою спортивною діяльністю, бути членом МФ, визнаної МОК, керуватись і відповідати у всіх аспектах Олімпійській хартії, а також правилами своєї МФ.

30. Країна і назва НОК

1. В Олімпійській хартії вислів „країна” означає незалежну Державу, визнану міжнародною спільнотою.
2. Назва НОК повинна відповідати територіальним кордонам і традиціям його країни і бути затвердженою Виконавчим комітетом МОК.

31. Прапор, емблема і гімн НОК

Прапор, емблема і гімн, прийняті НОК для використання у своїй діяльності, включаючи Олімпійські ігри, повинні бути затверджені Виконавчим комітетом МОК.

ГЛАВА 5

ОЛІМПІЙСЬКІ ІГРИ

I. ПРОВЕДЕННЯ, ОРГАНІЗАЦІЯ І УПРАВЛІННЯ ОЛІМПІЙСЬКИМИ ІГРАМИ

32. Проведення Олімпійських ігор*

1. Ігри Олімпіади проводяться протягом першого року Олімпіади, а зимові Олімпійські ігри – протягом її третього року.
2. Почесну місію і відповідальність за проведення Олімпійських ігор МОК покладає на місто, яке обирається як місто-організатор Олімпійських ігор.
3. Дати проведення Олімпійських ігор визначаються Виконавчим комітетом МОК.
4. Не проведення Олімпійських ігор протягом року, на який вони заплановані, призводить до анулювання прав міста-організатора без нанесення шкоди іншим правам МОК.
5. Будь-який додатковий прибуток, отриманий містом-організатором, ОКОІ або НОК країни міста-організатора в результаті проведення Олімпійських ігор, повинен бути направлений на розвиток Олімпійського руху і спорту.

Роз'яснення до Правила 32

Тривалість змагань Олімпійських ігор не повинна перевищувати шістнадцяти днів.

33. Обрання міста-організатора Олімпійських ігор *

1. Обрання міста-організатора є виключно прерогативою Сесії МОК.
2. Виконком МОК визначає процедуру, якої потрібно дотримуватись до проведення виборів на Сесії. За винятком надзвичайних обставин, вибори міста-організатора повинні відбутися за сім років до святкування Олімпійських ігор.
3. Уряд країни будь-якого міста-заявника повинен подати в МОК документ, що має обов'язкову юридичну силу, відповідно до якого цей уряд зобов'язується та гарантує, що країна і її органи державної влади будуть дотримуватись і поважати Олімпійську хартію.
4. Вибори міста-організатора Олімпійських ігор повинні проводитись у країні, в якій немає міст-кандидатів на проведення відповідних Олімпійських ігор.

Роз'яснення до Правила 33

1. Заявка на проведення Олімпійських ігор – місто-заявник:
 - 1.1. Для того, щоб заявка будь-якого міста на проведення Олімпійських ігор була прийнятною, вона повинна бути затверджена НОК відповідної країни, і в цьому випадку таке місто вважається містом-заявником.
 - 1.2. Заявка на проведення Олімпійських ігор повинна подаватись в МОК компетентними органами державної влади міста-заявника разом із ухваленням НОК. Ці органи влади і НОК повинні гарантувати, що Олімпійські ігри будуть проводитись за правилами і відповідно до умов, які висуває МОК.
 - 1.3. У випадку, якщо в одній країні є кілька потенційних міст-заявників на організацію тих самих Олімпійських ігор, за рішенням НОК відповідної країни заявку може подати тільки одне місто.
 - 1.4. Від дня подачі в МОК заявки на проведення Олімпійських ігор, НОК країни міста, що подає заявку, повинен контролювати процедуру, а також нести спільну відповідальність за дії й поведінку міста по відношенню до поданої заявки, і, у деяких випадках, до кандидатури міста на проведення Олімпійських ігор.
 - 1.5. Всі міста, що подали заявку, зобов'язані дотримуватись правил Олімпійської хартії й інших правил та вимог Виконавчого комітету МОК, а також всіх технічних норм, установлених МФ з кожного виду спорту.
 - 1.6. Всі міста, що подали заявку на проведення Олімпійських ігор, повинні пройти процедуру прийняття міста, яка проводиться під керівництвом Виконавчого комітету МОК, який визначає зміст даної процедури. Виконком МОК визначає, які міста будуть прийняті як міста-кандидати.
2. Оцінювання міста - кандидата на проведення Олімпійських ігор
 - 2.1. Містами - кандидатами на проведення Олімпійських ігор вважаються ті міста, які за рішенням Виконкому МОК можуть подати свої кандидатури для обрання на Сесію МОК .
 - 2.2. Президент МОК призначає Оцінювальну комісію по оцінці міст - кандидатів на проведення Олімпійських ігор на кожні Олімпійські ігри. До кожної з цих комісій входять члени МОК, представники МФ, НОК, Комісії атлетів і представники Міжнародного паралімпійського комітету (МПК). Членом Оцінювальної комісії не може бути громадянин країни, що

висуває своє місто як кандидат на проведення Олімпійських ігор. Кожна Оцінювальна комісія може скористатися допомогою фахівців.

- 2.3. Кожна Оцінювальна комісія вивчає кандидатури всіх міст-кандидатів, інспектує місця проведення змагань і представляє письмовий звіт по всіх кандидатурах всім членам МОК не пізніше ніж місяць до відкриття Сесії МОК, на якій буде обране місто-організатор Олімпійських ігор.
 - 2.4. Відповідно до вимог Виконкому МОК, всі міста-кандидати повинні надати свої фінансові гарантії. Виконком МОК ухвалює рішення щодо того, чи дає ці гарантії саме місто, або інші компетентні місцеві, регіональні або державні органи влади, або треті сторони.
3. Вибори міста-організатора Олімпійських ігор - укладення угоди з містом-організатором:
- 3.1. Після подання звіту Оцінювальної комісії, Виконавчий комітет МОК складає остаточний список із схвалених ним міст-кандидатів, що представляється Сесії МОК для виборів.
 - 3.2. Вибори міста-організатора Олімпійських ігор відбуваються після розгляду Сесією МОК звіту Оцінювальної комісії.
 - 3.3. МОК укладає письмову угоду з містом-організатором і НОК цієї країни. Ця угода, що називається Контракт із містом-організатором, підписується всіма сторонами одразу після обрання міста-організатора.

34. Місцезнаходження, місця й об'єкти Олімпійських ігор*

1. Змагання із всіх видів спорту повинні проводитися в місті-організаторі Олімпійських ігор, за винятком, якщо Виконком МОК дозволить організацію окремих змагань в інших містах, на інших спортивних об'єктах або аренах, що знаходяться у цій же країні. Церемонії відкриття й закриття Олімпійських ігор повинні проводитися безпосередньо в самому місті-організаторі. Місцезнаходження, місця та об'єкти для проведення змагань або будь-яких інших заходів повинні бути затверджені Виконавчим комітетом МОК.
2. Під час зимових Олімпійських ігор, коли з географічних або топографічних причин неможливо провести змагання з окремих видів спорту або дисциплінах у країні міста-організатора, МОК може, у винятковому порядку, дозволити провести ці змагання у країні, що межує із країною-організатором Олімпійських ігор.

Роз'яснення до Правила 34

1. Всі запити щодо організації виду змагань, дисциплін та інших спортивних змагань в іншому місті або в іншому місці, а не в місті-організаторі, повинні бути подані в письмовій формі в МОК до візиту Оцінювальної комісії.
2. Організація, проведення й висвітлення Олімпійських ігор засобами інформації ні в якій мірі не повинні бути поставлені під загрозу через інші заходи, що проходять в місті-організаторі та його околицях, або на інших спортивних об'єктах чи аренах.

35. Організаційний комітет*

МОК доручає організацію Олімпійських ігор НОК країни, де знаходиться місто-організатор, а також самому місту-організатору. НОК несе відповідальність за організацію для цих цілей Організаційного комітету (ОКОІ), який з моменту свого заснування звітується безпосередньо перед Виконавчим комітетом МОК.

Роз'яснення до Правила 35

1. ОКОІ повинен мати статус юридичної особи у своїй країні.
2. До виконавчого органу ОКОІ повинні входити:
 - член або члени МОК в країні, які зазначені у Правилі 16.1.1.1;
 - Президент та генеральний секретар НОК;
 - як мінімум один представник, призначений містом-організатором.До виконавчого органу ОКОІ також можуть входити представники органів влади та інші керівні особи.
3. З моменту заснування і до моменту ліквідації обов'язком ОКОІ є здійснення всієї своєї діяльності відповідно до Олімпійської хартії, угоди, укладеної між МОК, НОК й містом-організатором, а також відповідно до інших положень або інструкцій Виконавчого комітету МОК.

36. Відповідальність – усунення організації від проведення Олімпійських ігор

1. НОК, ОКОІ та місто-організатор обов'язково несуть спільну та індивідуальну відповідальність за всі зобов'язання, які вони взяли на себе порізно або колективно, щодо організації та проведення Олімпійських ігор, за винятком фінансової відповідальності за організацію та проведення таких ігор, яка повинна бути спільно та обов'язково взята на себе містом-організатором та ОКОІ, без упередження до будь-якого зобов'язання будь-якої іншої сторони, особливо що виходить із гарантії, наданої згідно з Роз'ясненням

до Правила 33. МОК не несе ніякої фінансової відповідальності у відношенні до організації і проведення Олімпійських ігор.

2. У випадку порушення правил Олімпійської хартії або інших правил та інструкцій МОК, або невиконання зобов'язань, взятих на себе НОК, ОКОІ або містом-організатором, МОК має право в будь-який момент прийняти рішення, з його негайним введенням у дію, про позбавлення міста-організатора, ОКОІ і НОК права проводити Олімпійські ігри, зберігаючи за собою право на компенсацію за збиток, нанесений відміною Ігор Міжнародному олімпійському комітету. В цьому випадку НОК, ОКОІ, місто-організатор і країна, в якій знаходиться місто-організатор, всі урядові та інші органи влади або інші сторони – на міському, місцевому, регіональному або іншому національному рівні - не мають права вимагати від МОК будь-якої компенсації.

37. Координаційна комісія з Олімпійських ігор – зв'язок між НОК і ОКОІ*

1. Координаційна комісія з Олімпійських ігор

З метою полегшення проведення Олімпійських ігор і взаємодії між МОК, ОКОІ, МФ та НОК, Президент МОК повинен призначити Координаційну комісію з Олімпійських ігор (далі Координаційна комісія) для управління й забезпечення робочих зв'язків між ними. До Координаційної комісії повинні входити представники МОК, МФ, НОК і представники атлетів.

2. Зв'язок між НОК і ОКОІ – шефи місії

На час проведення Олімпійських ігор кожен НОК призначає шефа місії, який несе відповідальність за атлетів, офіційних осіб й персонал команди, здійснює зв'язок з МОК, МФ й ОКОІ, а також виконує інші додаткові функції, покладені на нього НОК його країни.

Роз'яснення до Правила 37

1. Сфера компетенції Координаційної комісії:

В сферу компетенції Координаційної комісії входить:

- 1.1. Контроль за діяльністю ОКОІ;
- 1.2. Огляд і розгляд всіх основних аспектів організації Олімпійських ігор;
- 1.3. Сприяння ОКОІ;
- 1.4. Встановлення зв'язку між ОКОІ і МОК, МФ і НОК;

- 1.5. Усунення будь-яких протиріч, які виникають між будь-яким із сторін;
- 1.6. Забезпечення інформованості всіх МФ і НОК, як через ОКОІ, так і через Координаційну комісію, за її власною ініціативою, про хід підготовки до Олімпійських ігор;
- 1.7. Доводити до відома Виконкому МОК повну інформацію про думки ОКОІ, МФ і НОК з основних питань, що стосуються Олімпійських ігор;
- 1.8. Аналізувати, після консультацій з Виконкомом МОК і ОКОІ, сфери, в яких можлива організація корисного співробітництва між НОК, зокрема, що стосується авіаперевезень, вантажних перевезень, оренди місць розміщення додаткових офіційних осіб, процедури розподілу квитків для МФ, НОК і призначених туристичних агентів;
- 1.9. Після отримання згоди від Виконкому МОК пропонувати і обговорювати з ОКОІ проблеми:
 - 1.9.1. підготовки місць змагань і тренувань, проживання та облаштування в Олімпійському селищі;
 - 1.9.2. вартості участі, проживання й інших послуг, запропонованих ОКОІ;
 - 1.9.3. організації транспорту й місць проживання учасників і офіційних осіб та інші питання, що пов'язані з хорошим станом атлетів й офіційних осіб, і їх можливості виконувати необхідні функції на Олімпійських іграх;
- 1.10. Інспектувати місця проведення змагань, тренувань й інші об'єкти та доповідати про не вирішені проблеми, що пов'язані з ними, Виконавчому комітету МОК;
- 1.11. Стежити за тим, щоб ОКОІ своєчасно реагував на пропозиції МФ та шефів місій;
- 1.12. Створювати, за згодою Виконкому МОК, спеціалізовані робочі групи, які будуть займатися конкретними напрямками організації Олімпійських ігор і надавати Виконавчому комітету МОК звіти з рекомендаціями по поліпшенню організації, якої повинна вимагати Координаційна комісія;
- 1.13. Після Олімпійських ігор – провести аналіз організації ігор і доповісти про це Виконавчому комітету МОК;
- 1.14. Здійснення керівництва з інших питань або виконання інших інструкцій, запропонованих Виконкомом МОК;
- 1.15. При виникненні будь-яких питань, які Координаційна комісія не в змозі вирішити, або будь-яка із сторін відмовляється

виконувати її рішення, Комісія повинна повідомити про це і викласти всі обставини Виконкому МОК, який повинен ухвалити остаточне рішення;

1.16. На Олімпійських іграх обов'язки Координаційної комісії переходять до Виконавчого комітету МОК. Голова Координаційної комісії повинен запрошуватись на щоденні координаційні засідання з ОКОІ.

2. Шефи місій:

На час проведення Олімпійських ігор шеф місії проживає в Олімпійському селищі і має доступ до медичних, тренувальних об'єктів, місць змагань, а також до центрів засобів масової інформації і готелів Олімпійської сім'ї.

3. Аташе:

З метою полегшення співробітництва з ОКОІ, кожен НОК може призначити аташе, який виступає посередником між ОКОІ і своїм НОК та вирішує практичні питання, такі як, наприклад, проїзд і проживання. На період проведення Олімпійських ігор аташе повинен бути акредитований як член делегації свого НОК.

38. Олімпійське селище*

З метою розміщення всіх атлетів, офіційних осіб та іншого персоналу команди в одному місці, ОКОІ організує Олімпійське селище на період, встановлений Виконавчим комітетом МОК.

Роз'яснення до Правула 38

1. Олімпійське селище повинне відповідати всім вимогам, встановленим Виконкомом МОК.
2. Квоти на кількість офіційних представників та інший персонал команди, який розміщується в Олімпійському селищі, затверджує Виконком МОК.
3. Якщо МОК уповноважить ОКОІ проводити Ігри в будь-якому іншому місці, крім міста-організатора, ОКОІ може отримати завдання забезпечити належне розміщення, послуги і обладнання відповідно до вимог, встановлених Виконкомом МОК.
4. ОКОІ повинен взяти на себе всі витрати по розміщенню й харчуванню учасників змагань, офіційних осіб й іншого персоналу команди в Олімпійському селищі та інших місцях проживання, як зазначено вище, а також місцеві витрати по транспорту.

39. Культурна програма

ОКОІ повинен організувати культурну програму, яка повинна охоплювати, як мінімум, весь період функціонування Олімпійського селища. Така програма повинна бути заздалегідь подана на затвердження до Виконавчого комітету МОК.

II. УЧАСТЬ В ОЛІМПІЙСЬКИХ ІГРАХ

40. Кодекс допуску*

Для того, щоб бути допущеним до участі в Олімпійських іграх, атлет, тренер, інструктор або інший офіційний представник команди повинен виконувати правила Олімпійської хартії, включаючи умови допуску, встановлені МОК, а також правила відповідної МФ, ухвалені МОК, і бути заявленим своїм НОК. Вищезазначені особи повинні:

- поважати правила чесної гри й відмову від насильства, і вести себе відповідним чином; та
- поважати и виконувати всі положення Всесвітнього антидопінгового кодексу.

Роз'яснення до Правила 40

1. Кожна МФ встановлює свої критерії допуску в своєму виді спорту відповідно до Олімпійської хартії. Критерії повинні бути представлені на затвердження Виконкомом МОК.
2. Застосування критеріїв допуску здійснюють МФ, національні федерації, які є їх членами, і НОК – в межах їх відповідної компетенції.
3. Окрім випадів, санкціонованих Виконкомом МОК, атлет, тренер, інструктор або офіційний представник, який бере участь в Олімпійських іграх, не повинен дозволяти використовувати під час проведення Олімпійських ігор себе, своє прізвище, зображення або спортивний результат в цілях реклами.
4. Заявка або участь атлета в Олімпійських іграх не повинна зумовлюватись будь-якими фінансовими міркуваннями.

41. Громадянство учасників*

1. Будь-який учасник Олімпійських ігор повинен бути громадянином країни, НОК якої подав на нього заявку.
2. Все суперечки, що пов'язані з визначенням країни, яку учасник може представляти на Олімпійських іграх, вирішуються Виконкомом МОК.

Роз'яснення до Правила 41

1. Учасники, які мають громадянство двох або більше країн одночасно, можуть представляти лише одну із них, на свій вибір. Проте, після того як атлет представляв одну країну на Олімпійських, континентальних або регіональних Іграх, або на чемпіонатах світу або регіону, визнаних відповідною МФ, він не може представляти іншу країну, якщо тільки до нього не застосовуються умови параграфу 2 (нижче), що стосуються осіб, які змінили громадянство або мають нове громадянство.
2. Атлет, який представляв одну країну на Олімпійських, континентальних або регіональних Іграх, або на світових або регіональних чемпіонатах, визнаних відповідною МФ, і який змінив своє громадянство або отримав нове громадянство, не може представляти на Олімпійських іграх свою нову країну протягом трьох років після його останнього виступу за свою попередню країну. Цей період може бути скорочений або навіть відмінений за згодою відповідних НОК та МФ і за згодою Виконкому МОК, який розглядає обставини кожного окремого випадку.
3. Якщо приєднана держава, провінція або іноземна територія, країна або колонія здобувають незалежність, якщо відбулося приєднання однієї країни до іншої через зміну кордону, якщо відбулося злиття двох країн або, якщо МОК визнає новий НОК, учасник змагань може продовжувати представляти країну, громадянином якої він є або був. Проте, на свій розсуд, він може представляти свою країну або бути заявленим своїм новим НОК, якщо такий існує. Такий вибір можна зробити лише один раз.
4. Крім того, у всіх випадках, коли учасник має право допуску на участь в Олімпійських іграх представляючи іншу, а не свою попередню країну, або має право обирати країну, яку він збирається представляти, Виконком МОК може вирішити, в загальному або окремому порядку, питання щодо національності, громадянства, постійного місця проживання учасника, включаючи тривалість періоду відстрочки.

42. Вікові обмеження

На Олімпійських іграх не може бути вікових обмежень для учасників окрім тих, які передбачені правилами змагань МФ і затверджені Виконкомом МОК.

43. Всесвітній антидопінговий кодекс

Всесвітній антидопінговий кодекс є обов'язковим для всього Олімпійського руху.

44. Запрошення і заявки*

1. Запрошення на участь в Олімпійських іграх повинні бути розіслані МОК всім НОКом за один рік до церемонії відкриття.
2. Право направляти атлетів на участь в Олімпійських іграх належить лише тим НОК, які визнані МОК.
3. Всі заявки на участь розглядаються МОК, який, на свій розсуд, може в будь-який момент відхилити заявку без зазначення причини відмови. Ніхто не має права брати участь в Олімпійських іграх без заявки, затвердженої МОК.
4. НОК може подати заявку на участь атлета лише після отримання рекомендацій по заявкам від національних федерацій. У випадку їх затвердження НОК передає ці заявки до ОКОІ. ОКОІ повинен підтвердити отримання цих заявок. НОКи повинні перевірити законність заявок, запропонованих національними федераціями і забезпечити, щоб ніхто не був відхилений за расових, релігійних або політичних причин або через інші форми дискримінації.
5. НОК повинен направляти на Олімпійські ігри лише атлетів, належним чином підготовлених до міжнародних змагань найвищого рівня. Національна федерація може подати до Виконкому МОК через свою МФ апеляцію на рішення НОК щодо заявок. Право винесення остаточного рішення належить Виконавчому комітету МОК.

Роз'яснення до Правил 44

1. Виконком МОК визначає кількість всіх учасників Олімпійських ігор.
2. Процедура, кінцеві терміни подання й прийняття заявок від атлетів на участь в Олімпійських іграх встановлює Виконком МОК.
3. Всі заявки повинні бути подані так, як це визначив МОК.
4. Попередньою умовою для участі в Олімпійських іграх є те, що кожен атлет повинен дотримуватись всіх положень Олімпійської хартії та правил МФ, яка керує його видом спорту. НОК, що заявляє атлета, бере на себе відповідальність за те, що цей атлет був ознайомлений і дотримується Олімпійської хартії і Всесвітнього антидопінгового кодексу.
5. У випадку, якщо у країні, яка має визнаний НОК, немає національної федерації в даному виді спорту, НОК може заявити учасників змагань в таких видах на Олімпійські ігри в індивідуальному порядку, за наявності згоди Виконавчого комітету МОК і МФ, що керує даним видом спорту.

6. Кожен учасник Олімпійських ігор, незалежно від його функції, повинен підписати заявку, зразок якої визначений МОК.
7. Кожен НОК також повинен підписати заявку, зазначену вище в параграфі 6 для підтвердження і гарантії того, що всі відповідні правила були доведені до відома атлета, і що НОК уповноважений національною спортивною федерацією підписати заявку від її імені за згодою відповідної МФ.
8. Заявки дійсні лише за умови дотримання вищезазначених положень.
9. За відсутністю на те згоди Виконкому МОК, відмова від участі у змаганнях належним чином заявленої делегації, команди або окремих осіб є порушенням Олімпійської хартії і веде до застосування дисциплінарних заходів.
10. Виконком МОК визначає кількість заявок по кожному виду спорту після проведення консультацій з відповідними МФ за три роки до початку Олімпійських ігор.
11. Кількість заявок з індивідуальних видів спорту не повинна перевищувати кількості, встановленої правилами світових чемпіонатів і, ні в якому випадку, не повинна перевищувати трьох на одну країну. За рішенням Виконавчого комітету МОК винятком можуть бути окремі зимові види спорту.
12. Для командних видів спорту, якщо інше рішення не прийняте Виконкомом МОК, в Олімпійських іграх повинні брати участь не більше дванадцяти, але не менше восьми чоловічих і жіночих збірних команд.
13. Для того, щоб досягти відносно рівної кількості запасних як в командних, так і в індивідуальних видах спорту і, враховуючи той факт, що в деяких видах спорту дозволяється подавати одну заявку на вид змагань і одну заявку на країну без запасних гравців, Виконком МОК після консультацій з відповідною МФ може відповідно збільшити або зменшити кількість запасних.
14. За умови відсутності іншого рішення Виконкому МОК, яке відображене в Контракті з містом-організатором Олімпійських ігор, кількість атлетів, які беруть участь в Іграх Олімпіади, не повинна перевищувати десяти тисяч п'ятисот (10.500) осіб, а кількість офіційних осіб не повинна перевищувати п'яти тисяч (5.000) осіб.

III. ПРОГРАМА ОЛІМПІЙСЬКИХ ІГОР

45. Програма Олімпійських ігор*

1. Програма Олімпійських ігор (далі по тексту – «Програма») представляє собою програму всіх змагань Олімпійських ігор, затверджених МОК для кожних конкретних Олімпійських ігор відповідно до даного Правила і Роз'яснення до нього.
2. Складовими частинами Програми є види спорту, дисципліни і види змагань. Види спорту визначаються МФ, що зазначені в Роз'ясненнях 45.1 і 45.2. Дисципліна є частиною виду спорту, яка включає один або декілька видів змагань. Вид змагань – це змагання у виді спорту або в одній з його дисциплін, яке завершується розподілом місць, врученням медалей і дипломів.
3. Відбір видів спорту для Програми, а також визначення критеріїв і умов для включення виду спорту в Програму є прерогативою Сесії МОК. В Програму включаються і залишаються лише ті види спорту, які визнають і керуються Всесвітнім антидопінговим кодексом.
4. Рішення про включення дисципліни або виду змагань в Програму є прерогативою Виконавчого комітету МОК.

Роз'яснення до Правила 45.

1. Загальні положення, що застосовуються у відношенні до Олімпійських ігор.
 - 1.1. Після кожних конкретних Олімпійських ігор МОК переглядає Програму. В кожному такому випадку переглядаються стандарти включення виду спорту, дисципліни і виду змагань, і питання включення або виключення виду спорту, дисципліни або виду змагань вирішуються компетентними органами МОК.
 - 1.2. До того, як Сесія МОК прийме рішення про затвердження Програми конкретних Олімпійських ігор, МФ, що керують тими видами спорту, які передбачається включити в Програму, повинні підтвердити МОК свою участь у конкретних Олімпійських іграх.
 - 1.3. Рішення про включення виду спорту в Програму конкретних Олімпійських ігор повинне бути прийняте не пізніше, ніж під час Сесії МОК, яка обирає місто-організатор даних конкретних Олімпійських ігор.
 - 1.4. Рішення про включення дисципліни або виду змагань в Програму конкретних Олімпійських ігор повинне бути

прийняте на засіданні Виконкому МОК не пізніше, ніж за три роки до відкриття Олімпійських ігор.

- 1.5. Кінцеві терміни, що зазначені в Роз'ясненні до Правил 45.1.3 і 1.4 можуть бути не дотримані, щоб зміни в Програмі могли б бути затверджені відповідною МФ, ОКОІ і компетентними органами МОК.
- 1.6. До прийняття будь-якого рішення про включення виду спорту в Програму, Сесія МОК може розробити для цього спеціальні критерії або умови.
- 1.7. Сесія МОК правоздатна в будь-який час виключити із Програми будь-який вид спорту у випадку, якщо відповідна МФ, що керує тим спортом, не керується в своїх діях Олімпійською хартією або Всесвітнім антидопінговим кодексом. Крім цього, можуть бути застосовані заходи і санкції, зазначені в Правилі 59.
- 1.8. Лише Сесія МОК, яка має серйозні для цього причини, правоздатна виносити на обговорення і приймати рішення про внесення поправок до Роз'яснення до Правила 45.2.1.2 і 3.1.2 для зменшення кількості МФ, зазначених та; особливо, керуючись підставою про недотримання відповідною МФ положень Олімпійської хартії або Всесвітнього антидопінгового кодексу.
- 1.9. Будь-яка МФ, у відношенні якої Сесія МОК буде приймати рішення відповідно до Роз'яснення до Правила 45.1.1.7 або 1.1.8, має право бути вислуханою Сесією МОК перед тим, як рішення буде прийняте.

2. Положення, що застосовуються у зв'язку з Іграми Олімпіад

2.1. Включення виду спорту в Програму

- 2.1.1. Види спорту, які включаються в Програму, складаються із спортивного ядра (далі по тексту - «ядро») і додаткових видів спорту
- 2.1.2. «Ядро» включає в себе не менше 25 видів спорту, обраних Сесією МОК за пропозицією Виконкому МОК із видів спорту, якими керують наступні МФ:
 - Міжнародна асоціація легкоатлетичних федерацій (ІААФ);
 - Міжнародна федерація академічного веслування (ФІСА);
 - Всесвітня федерація бадмінтону (БВФ);
 - Міжнародна асоціація бейсболу (ІБАФ);

- Міжнародна федерація баскетболу (ФІБА);
- Міжнародна асоціація боксу (АІБА);
- Міжнародна федерація веслування на байдарках і каное (ІКФ);
- Міжнародний союз велосипедистів (УСІ);
- Міжнародна федерація кінного спорту (ФЕІ);
- Міжнародна федерація фехтування (ФІЕ);
- Міжнародна федерація футбольних асоціацій (ФІФА);
- Міжнародна федерація гімнастики (ФІЖ);
- Міжнародна федерація важкої атлетики (ІВФ);
- Міжнародна федерація гандболу (ІГФ);
- Міжнародна федерація хокею на траві (ФІХ);
- Міжнародна федерація дзюдо (ІДФ);
- Міжнародна аматорська федерація асоційованих видів боротьби (ФІЛА);
- Міжнародна федерація плавання (ФІНА);
- Міжнародний союз сучасного п'ятиборства (УІПМ);
- Міжнародна федерація софтболю (ІСФ);
- Всесвітня федерація тхеквондо (ВТФ);
- Міжнародна федерація тенісу (ІТФ);
- Міжнародна федерація настільного тенісу (ІТТФ);
- Міжнародна федерація стрілецького спорту (ІССФ);
- Всесвітня федерація стрільби із лука (ВА);
- Міжнародний союз триатлону (ІТУ);
- Міжнародна федерація вітрильного спорту (ІСАФ);
- Міжнародна федерація волейболу (ФІВБ);

2.1.3. За пропозицією Виконавчого комітету МОК, Сесія МОК може обрати один або декілька додаткових видів спорту із числа видів спорту, зазначених в Роз'ясненні до Правил 45.2.1.2, і які не були б включені в «ядро» рішенням Сесії МОК, а також із числа видів спорту, що керуються МФ, визнаними МОК.

2.1.4. Повна кількість додаткових видів спорту, обраних Сесією МОК для Програми повинна бути такою, щоб

повна кількість видів спорту, включених в Програму, включаючи «ядро», не перевищувала б 28-ми.

2.2. Застосовані процедури

2.2.1. Виконком МОК вносить на Сесію МОК пропозицію про включення в Програму не менше 25-и видів спорту, які складатимуть «ядро». Сесія МОК приймає рішення щодо всього блоку «ядра» більшістю голосів. У випадку відсутності більшості голосів, рішенням Президента МОК проводяться додаткові тури голосування. Види спорту, що включені в Програму за результатами додаткових турів голосування, стають потім частиною «ядра».

2.2.2. Після того, як сформовано «ядро» згідно з Роз'ясненням до Правила 45.2.2.1, Виконком МОК може запропонувати Сесії МОК включити в Програму один або декілька видів спорту, відповідно до Роз'яснення 45.2.1.3. Сесія МОК може голосувати по включенню додаткових видів спорту блоком або індивідуально по кожному; рішення приймається більшістю голосів.

3. Положення, що застосовуються у зв'язку із зимовими Олімпійськими іграми

3.1. Включення виду спорту в Програму

3.1.1. Види спорту, що включені в Програму, складаються із спортивного ядра (далі «ядро»).

3.1.2. „Ядро” включає в себе види спорту, що керуються наступними МФ:

- Міжнародний союз біатлоністів (ІБУ);
- Міжнародна федерація бобслею і тобогану (ФІБТ);
- Всесвітня федерація керлінгу (ВКФ);
- Міжнародна федерація хокею на льоду (ІІХФ);
- Міжнародна федерація санного спорту (ФІЛ);
- Міжнародний союз ковзанярського спорту (ІСУ);
- Міжнародна федерація лижного спорту (ФІС);

3.1.3. Процедури, що застосовуються

Сесія МОК приймає рішення щодо всього блоку «ядра» більшістю голосів. У випадку відсутності більшості голосів, рішенням Президента МОК проводяться додаткові тури голосування. Види спорту, що включені

в Програму за результатами додаткових турів голосування, стають потім частиною «ядра».

- 3.1.4. Якщо додаткові види спорту розглядаються з метою включення в Програму, застосовується процедура, аналогічна процедурі, що застосовується при розгляді Програми Ігор Олімпіади.

46. Технічні обов'язки МФ на Олімпійських іграх*

1. Кожна МФ відповідає за технічний контроль і управління своїм видом спорту на Олімпійських іграх; всі елементи змагань, включаючи розклад, поле для гри, місця для проведення тренувань і все обладнання – повинні відповідати її правилам. З усіх цих технічних питань ОКОІ повинен консультуватись з відповідною МФ. За порядок проведення всіх змагань по кожному виду спорту безпосередньо відповідає відповідна МФ.
2. ОКОІ повинен забезпечити рівноправне положення різних видів спорту, включених в Програму Олімпійських ігор.
3. Виконком МОК приймає остаточне рішення щодо складання графіку і розкладу на кожен день.
4. Після консультацій з кожною МФ Виконавчий комітет МОК визначає кількість і порядок відбору учасників для тестування на допінг, а також всі інші антидопінгові заходи на період Олімпійських ігор.

Роз'яснення до Правила 46

1. Технічна підготовка до Олімпійських ігор

МФ має наступні права і обов'язки, що пов'язані з технічною підготовкою до Олімпійських ігор:

- 1.1. Встановлювати технічні правила по своїх видах спорту, дисциплінам, видам змагань, включаючи (але не обмежуючись) рівень нормативів, технічні характеристики обладнання, установок і об'єктів, правила техніки рухів, вправ і гри; правила з технічної дискваліфікації, правила суддівства і хронометрування.
- 1.2. Встановлювати остаточні результати і розподіл місць в олімпійських змаганнях. ОКОІ повинен терміново, за свій рахунок, надавати МФ ці результати в електронному вигляді після кожного виду змагань відповідно до правил, визначених МОК. Відповідна МФ має право опублікувати ці результати змагань по своєму виду спорту на своєму сайті в Інтернеті.

- 1.3. Підкоряючись МОК, здійснювати технічний контроль місць проведення змагань і тренувань по даному виду спорту під час проведення змагань і тренувань по даному виду спорту на Олімпійських іграх.
- 1.4. Проводити відбір суддів, арбітрів й інших технічних офіційних осіб із країни-організатора та інших країн, в межах квоти, встановленої Виконавчим комітетом МОК, після отримання пропозиції від відповідної МФ. Витрати по розміщенню, проїзду і екіпіровці цих суддів, арбітрів і інших технічних офіційних осіб, запрошених із інших країн, оплачуються ОКОІ. Технічні офіційні особи повинні бути присутні на місці мінімум за три дні до початку першого виду змагань в даному виді спорту і, принаймні, один день після завершення останнього змагання.
- 1.5. Призначати двох технічних представників в період проектування і будівництва споруд по своїх видах спорту з метою забезпечення виконання правил федерацій і перевірки всіх технічних положень, включаючи заявки, відповідність місць проведення змагань встановленим нормам, розклад змагань, передолімпійські змагання, а також умови розміщення, харчування і перевезення технічних офіційних осіб і суддів.
 - 1.5.1. Два технічні делегати від кожної МФ повинні прибути на місце мінімум за п'ять днів до початку першого виду змагань в даному виді спорту з тим, щоб зробити всі необхідні приготування щодо заявок.
 - 1.5.2. ОКОІ оплачує помірні витрати цих делегатів протягом цього періоду і до завершення Олімпійських ігор (вартість авіаквитка бізнес-класу, якщо відстань перевищує 2500 км, або економ-класу, якщо відстань менша ніж 2500 км, харчування і розміщення).
 - 1.5.3. У виняткових випадках, коли за технічних причин виникає потреба в присутності делегатів або організації додаткових візитів, ОКОІ повинен вжити належних заходів, до того ж МОК повинен бути заздалегідь поінформований про це. У випадку розбіжностей рішення приймає Виконком МОК.
- 1.6. Забезпечити, щоб всі учасники дотримувались положень Правил 40 і 50 Олімпійської хартії.
- 1.7. Під контролем МОК і національних олімпійських комітетів слідкувати за виконанням правил МОК щодо допуску

учасників як перед Олімпійськими іграми (відбіркові змагання), так і в період їх проведення.

- 1.8. Спільно з МОК складати і редагувати технічні регламенти МФ для міст-кандидатів.
2. Технічні положення, які повинні бути взаємно узгоджені між МФ і ОКОІ до їх подання на затвердження Виконкомом МОК:
 - 2.1. Складання розкладу по днях в рамках програми по даному виду спорту – не пізніше, ніж за два роки до відповідних Олімпійських ігор.
 - 2.2. Траси змагань, які проходять поза олімпійськими спорудами (наприклад, вітрильний спорт, марафон, ходьба, шосейні велогонки, кінне триборство).
 - 2.3. Потреба в тренувальних об'єктах до і під час Олімпійських іграх.
 - 2.4. Технічне обладнання на місцях змагань, яке не визначено і яке не зазначено в технічних правилах МФ.
 - 2.5. Технічні установки для визначення результатів.
 - 2.6. Уніформа представників МФ (таких як судді, арбітри тощо), необхідна під час Олімпійських ігор.
3. Пропозиції МФ, які потребують погодження Виконкому МОК:
 - 3.1. Складання програми Олімпійських ігор по своїх видах спорту, включення або виключення дисциплін або видів змагань.
 - 3.2. Визначення кількості учасників в кожному виді змагань і по країнах, а також кількості команд, які беруть участь в Олімпійських іграх.
 - 3.3. Розроблення системи відбіркових (кваліфікаційних) змагань не пізніше, ніж за два роки до Олімпійських ігор.
 - 3.4. Розроблення системи групування і відбору атлетів у відбіркових видах змагань (або команд у відбіркових групах) для Олімпійських ігор.
 - 3.5. Визначення кількості замін в індивідуальних або командних видах спорту або видах змагань.
 - 3.6. Відрядження більше ніж двох технічних делегатів для контролю за ходом підготовки до Олімпійських ігор, або організація додаткових візитів, окрім тих, які передбачені Олімпійською хартією.
 - 3.8. Випуск МФ, будь-якими способами, візуальних або аудіовізуальних записів олімпійських змагань, будь-яке використання яких з комерційною метою заборонено.

4. Подальші положення, що стосуються технічних питань:

- 4.1. Мінімум за три роки до відкриття Олімпійських ігор, МФ повинна поінформувати ОКОІ, МОК і НОКи про характеристики необхідних технічних установок і спортивного обладнання, які будуть використовуватись для оснащення місць проведення змагань Олімпійських ігор. Відповідні МФ можуть вимагати, щоб таке обладнання було виготовлене окремою компанією або компаніями, відповідно до правил, встановлених Виконавчим комітетом МОК.
- 4.2. Необхідна кількість технічних офіційних осіб (арбітрів, суддів, суддів-хронометристів, інспекторів і ін.) і членів апеляційної комісії по кожному виду спорту визначається відповідною МФ в рамках загальної кількості, встановленої Виконкомом МОК, після отримання рекомендації від відповідної МФ. Вони виконують свої завдання згідно з вказівками відповідної МФ і в співробітництві з ОКОІ.
- 4.3. Офіційний представник, який брав участь у прийнятті рішення, не може бути членом апеляційної комісії, яка приймає остаточне рішення за результатами обговорення.
- 4.4. Всі дані, отримані апеляційною комісією, повинні негайно подаватись до Виконкому МОК.
- 4.5. Члени апеляційної комісії приймають рішення по всіх технічних питаннях, які стосуються їх видів спорту, і їх рішення, включаючи будь-які необхідні санкції, не підлягають апеляції; подальші заходи і санкції застосовуються за рішенням Виконкому МОК або Сесії.
- 4.6. ОКОІ повинен забезпечити розміщення окремо від Олімпійського селища для всіх технічних офіційних осіб, призначених МФ. Технічні офіційні особи і члени апеляційної комісії не можуть проживати в Олімпійському селищі. Вони не входять до складу делегації НОК і несуть відповідальність лише перед своєю МФ.

5. Приміщення і обладнання для МФ:

- 5.1. На Олімпійських іграх ОКОІ за свій рахунок повинен забезпечити МФ, які керують відповідними видами спорту, що входять до програми таких ігор, приміщення і обладнання, які необхідні для вирішення технічних питань.
- 5.2. З дозволу Виконкому МОК, ОКОІ повинен забезпечувати вищезазначені МФ, на їх прохання і за їх рахунок, адміністративними приміщеннями і технічним обладнанням, а

також розміщенням, по можливості, для проведення засідань у місті-організаторі.

6. Відбіркові змагання, які організуються МФ:

6.1. Кожна МФ повинна подавати системи відбіркових змагань на затвердження у Виконавчий комітет МОК. МОК повинен надати НОКам всю інформацію щодо цих відбіркових змагань.

6.2. В окремих видах спорту МФ можуть організувати відбіркові змагання або якимось іншим чином обмежувати кількість учасників, особливо команд в командних видах спорту, які візьмуть участь в Олімпійських іграх.

6.3. Правила 48, 55 і 56 не застосовуються для відбіркових змагань.

7. Передолімпійські змагання, які організує ОКОІ:

7.1. Згідно з процедурою, яка подається на затвердження до Виконкому МОК, ОКОІ після консультацій з МФ може організувати передолімпійські змагання з метою перевірки обладнання, яке повинне використовуватись в період проведення Олімпійських ігор, особливо, з метою перевірки технічних аспектів місць проведення змагань і технологій.

7.2. Передолімпійські змагання повинні проходити під технічним контролем відповідної МФ.

7.3. Передолімпійські змагання повинні відповідати правилам Олімпійської хартії у межах, встановлених Виконкомом МОК.

47. Молодіжний табір

З дозволу Виконкому МОК, ОКОІ може під свою відповідальність організувати з нагоди Олімпійських ігор міжнародний молодіжний табір.

48. Висвітлення Олімпійських ігор засобами масової інформації*

1. МОК бере на себе відповідальність забезпечити широке висвітлення Олімпійських ігор у різних засобах масової інформації і, по можливості, самій більшій аудиторії в світі.

2. Прийняття всіх рішень відносно висвітлення Олімпійських ігор у засобах масової інформації знаходиться в компетенції МОК.

Роз'яснення до Правила 48

1. Завданням Олімпійського руху є те, щоб висвітлення Олімпійських ігор засобами масової інформації сприяло поширенню і розвитку принципів та цінностей Олімпізму.
2. Виконком МОК визначає всі технічні правила і вимоги відносно висвітлення Олімпійських ігор засобами масової інформації у Технічному довіднику МОК для засобів масової інформації, який складає невід'ємну частину Контракту з містом-організатором. Технічний довідник МОК для засобів масової інформації і всі інші інструкції Виконкому МОК є обов'язковими для всіх, хто має безпосереднє відношення до висвітлення Олімпійських ігор у засобах масової інформації.
3. Лише ті, хто має акредитацію працівника засобів масової інформації, можуть діяти як журналісти, репортери або інші представники ЗМІ. Ні за яких обставин, жоден атлет, тренер, офіційна особа, прес-аташе або будь-яка інша акредитована особа не можуть протягом Олімпійських ігор виступати в ролі журналіста або будь-якого іншого представника ЗМІ.

49. Публікації, що стосуються Олімпійських ігор*

Всі публікації, що стосуються Олімпійських ігор і які потребує МОК, повинні друкуватись і розповсюджуватись за рахунок ОКОІ в такому форматі, який відповідає вимогам МОК.

Роз'яснення до Правила 49

1. ОКОІ несе відповідальність за підготовку, друк, випуск і розповсюдження, включаючи МОК, МФ і всі НОКи, наступних публікацій і документів:
 - 1.1. Пояснювальна брошура по кожному виду спорту, яка містить загальну програму і технічні положення;
 - 1.2. Медична брошура відповідно до інструкцій МОК і
 - 1.3. Повний офіційний звіт про святкування і проведення Олімпійських ігор згідно з вказівками МОК.
2. Всі документи і публікації, що пов'язанні з Олімпійськими іграми, ОКОІ повинен випускати відповідно до інструкцій Виконкому МОК. За загальним правилом, зміст всіх документів і публікацій повинен бути попередньо затвердженим МОК.

50. Реклама, демонстрації, пропаганда*

1. Виконком МОК визначає принципи і умови, на яких може бути дозволена будь-яка форма реклами.

2. Не дозволяється будь-яка форма реклами або пропаганди на стадіонах і над ними та в інших місцях проведення змагань, які вважаються Олімпійськими об'єктами. Забороняється будь-яка реклама комерційного характеру на стадіонах, в місцях проведення змагань і інших спортивних аренах.
3. На олімпійських об'єктах, місцях проведення змагань та в інших олімпійських зонах забороняються будь-які демонстрації або політична, релігійна або расова пропаганда.

Роз'яснення до Правила 50

1. Ніякий вид реклами або пропаганди комерційного або іншого роду не може використовуватись на людях, спортивній формі, аксесуарах або, в цілому, на будь-якому предметі одягу або обладнання, який одягають або використовують атлети або інші учасники Олімпійських ігор, за винятком ідентифікації, як визначено нижче в параграфі 8, виробника даного предмету або обладнання, за умови, що така ідентифікація не буде зроблена занадто помітною в рекламних цілях.
 - 1.1. Знак виробника не повинен розміщуватись на кожному предметі одягу або обладнання більше одного разу.
 - 1.2. Обладнання: знак виробника, який займає більше 10% поверхні обладнання, і який проглядається під час змагань, вважається занадто помітним. Проте, знак виробника не повинен бути більшим ніж 60 см².
 - 1.3. Головні убори (наприклад: шапки, шлеми, сонцезахисні та захисні окуляри) і рукавиці: будь-який знак виробника, розмір якого перевищує 6 см², вважається таким, що занадто помітний.
 - 1.4. Одяг (футболки, шорти, светри, теплі штани): будь-який знак виробника, який більший ніж 20 см², буде вважатися таким, що занадто помітний.
 - 1.5. Взуття: допускається, що стандартний, характерний торговий знак виробника може бути розміщений на взутті. Назва виробника та/або логотип також можуть бути розміщені з максимальним розміром 6 см² або як частина стандартного, характерного торгового знаку або незалежно від торгового знаку.
 - 1.6. Виконавчий комітет МОК може схвалити винятки до правил, що вказані вище, у разі існування спеціальних правил, що приймаються міжнародною спортивною федерацією.

Будь-яке порушення положень чинної статті призведе до дискваліфікації або вилучення акредитації відповідної особи. Рішення Виконавчого комітету МОК з цього приводу буде остаточним.

Номери, які носять атлети, не можуть містити рекламу будь-якого змісту і повинні мати олімпійську емблему ОКОІ.

2. Щоб бути дійсними, всі контракти ОКОІ, які містять в собі будь-який елемент реклами, включаючи право або ліцензію на використання емблеми або талісману Олімпійських ігор, повинні відповідати Олімпійській хартії та повинні відповідати інструкціям, що надаються Виконкомом МОК. Те ж саме повинно застосовуватись до контрактів щодо обладнання для вимірювання часу, табло та включення будь-якого розпізнавального знака в телевізійні програми. Порушення цих правил підпадає під сферу повноважень Виконкому МОК.
3. Будь-який талісман, що створений для Олімпійських ігор, повинен розглядатись як олімпійська емблема, малюнок якої ОКОІ повинен подавати до Виконкому МОК для його затвердження. Такий талісман не може використовуватись для комерційних цілей в країні НОК без письмового затвердження останнього.
4. ОКОІ повинен забезпечити захист прав власності на емблему та талісман Олімпійських ігор на користь МОК на обох рівнях, як національному, так і на міжнародному. Однак тільки ОКОІ, а після його розпуску — НОК країни-організатора, може використовувати таку емблему та талісман, а також інші знаки, малюнки, значки, плакати, предмети та документацію, що пов'язані з Олімпійськими іграми, під час їх підготовки, під час їх проведення та під час завершального періоду, але не пізніше кінця календарного року, протягом якого проводились такі Олімпійські ігри. Після закінчення цього періоду всі права, які стосуються такої емблеми, талісмана або інших знаків, малюнків, значків, плакатів, предметів та документів, повинні повністю належати МОК. ОКОІ та/або НОК, залежно від ситуації, а також за необхідністю, повинні діяти з цього приводу як повірені (в позиції довіреної особи) виключно в інтересах МОК.
5. Положення цього роз'яснення також застосовуються до всіх контрактів, які підписуються організаційним комітетом Сесії або Олімпійського конгресу.
6. Офіційний одяг учасників та всіх осіб, які займають офіційне положення, може включати прапор або олімпійську емблему їх НОК або, за згодою ОКОІ, олімпійську емблему ОКОІ. Офіційні особи МФ можуть носити офіційний одяг та емблему своїх федерацій.

7. Розпізнавальні знаки на всіх технічних засобах, обладнанні та інших приладах, які не носяться та не використовуються атлетами або іншими учасниками на Олімпійських іграх, включаючи обладнання для вимірювання часу та табло, не можуть бути ні в якому разі більші, ніж 1/10 висоти вказаного інвентарю, обладнання або приладів, а також не можуть бути більші, ніж 10 сантиметрів у висоту.
8. Слово “розпізнавальний знак” визначає нормальне висвітлення назви, призначення, торгової марки, логотипа або іншого характерного знаку виробника даного предмету та з’являється не більше ніж один раз на окремому предметі.
9. ОКОІ, всі учасники і інші особи, які отримали акредитацію на Олімпійські ігри, а також всі інші особи і сторони, яких це стосується, повинні дотримуватись положень довідників, рекомендацій і всіх інших інструкцій Виконкому МОК відносно питань, які викладені в Правилі 50 і в Роз’ясненні до нього.

IV. ПРОТОКОЛ

51. Протокол

1. Протягом усього періоду Олімпійських ігор тільки Виконавчий комітет МОК має повноваження визначати протокол, який застосовується на всіх місцях та об’єктах, що перебувають під відповідальністю ОКОІ.
2. На всіх олімпійських заходах протягом Олімпійських ігор, члени, почесний президент, почесні члени та члени-доброчинці МОКу в порядку їх старшинства на чолі з Президентом, почесним президентом та віце-президентами мають пріоритет над членами ОКОІ, президентами МФ та президентами НОКів.
3. ОКОІ, МФ, НОКи, а також всі інші акредитовані особи, що беруть участь в Олімпійських іграх у будь-якій якості, повинні дотримуватись правил „Регламенту протоколу МОК”, а також всіх інших інструкцій Виконавчого комітету МОК, які стосуються питань, викладених у даному Правилі.

52. Олімпійська ідентифікаційна та акредитаційна картка – права, які вона надає

1. Олімпійська ідентифікаційна та акредитаційна картка - це документ, який визначає особу її власника та надає останньому право брати участь в Олімпійських іграх. Разом із паспортом або іншим офіційним проїзним документом його власника олімпійська ідентифікаційна та акредитаційна картка надає право в’їзду до країни міста-організатора Олімпійських ігор. Вона дозволяє

власнику перебувати та виконувати свої олімпійські функції протягом Олімпійських ігор, включаючи період, який не перевищує один місяць до та один місяць після Олімпійських ігор.

2. МОК надає олімпійську ідентифікаційну та акредитаційну картку особам, які мають право на акредитацію. Вона надає, відповідно до ступеня необхідності та як вказано на картці, доступ до споруд та місць проведення змагань, які знаходяться під відповідальністю ОКОІ. Виконавчий комітет МОК визначає осіб, які мають право на такі картки, та встановлює умови їх надання. ОКОІ, МФ, НОКи та всі інші зацікавлені особи чи сторони повинні дотримуватись правил, принципів чи регламентів та інших інструкцій Виконавчого комітету МОК відносно питань, викладених у даному Правилі.

53. Використання олімпійського прапора

1. Олімпійський прапор більшого розміру, ніж будь-який інший прапор повинен майорити протягом всього періоду Олімпійських ігор на щоглі, що міститься на найпомітнішому місці головного стадіону, а також у всіх інших місцях, за які несе відповідальність ОКОІ. Такий прапор піднімається на церемонії відкриття та опускається на церемонії закриття Олімпійських ігор.
2. Олімпійське селище, а також тренувальні та змагальні споруди, місто-організатор та всі інші місця, що знаходяться під відповідальністю ОКОІ, повинні бути прикрашені великою кількістю олімпійських прапорів.

54. Використання олімпійського вогню

1. ОКОІ відповідає за доставляння олімпійського вогню до олімпійського стадіону. Всі заходи, пов'язані з естафетою олімпійського вогню і будь-яким його використанням повинні проводитися з чітким дотриманням „Регламенту протоколу МОК”.
2. Після церемонії закриття Олімпійських ігор, олімпійський факел, чаша або інший предмет, призначений для горіння олімпійського вогню, не може бути використаний ні в місті-організаторі ні в будь-якому іншому місці без згоди МОК.

55. Церемонії відкриття та закриття

1. Церемонії відкриття та закриття повинні відбуватися згідно з „Регламентом протоколу МОК”.
2. Зміст і деталі всіх сценаріїв, розкладів і програм церемоній повинні бути попередньо представлені на затвердження МОК.
3. Олімпійські ігри проголошуються відкритими главою держави країни-організатора, який вимовляє наступні слова, залежно від ситуації:

- на відкритті Ігор Олімпіади:

„Я оголошую відкритими Ігри в ... (назва міста-організатора), що святкують ... (номер Олімпіади) Олімпіаду сучасної ери”.

- на відкритті зимових Олімпійських ігор:

„Я оголошую відкритими ... (номер Олімпійських зимових ігор) Олімпійські зимові ігри в ... (назва міста-організатора)”.

Протягом усього періоду Олімпійських ігор, включаючи всі церемонії, у місцях, які перебувають під відповідальністю ОКОІ, жодна промова не повинна бути вимовлена ні представниками уряду, ні представниками інших органів державної влади, ні політиками. Під час церемоній відкриття й закриття Олімпійських ігор тільки Президент МОК і Президент ОКОІ мають право виголосити коротку промову.

56. Церемонія нагородження, медалі та дипломи

Церемонія нагородження медалями та дипломами повинна відбуватися у відповідності з „Регламентом протоколу МОК”. Формат медалей і дипломів повинен бути попередньо представлений на затвердження в МОК.

57. Почесний список

МОК та ОКОІ не повинні складати будь-який світовий список заліку по країнах. Почесний список з прізвищами медалістів та тих, хто одержав дипломи в кожному виді змагання, повинен бути складений ОКОІ і прізвища медалістів повинні бути помітно представлені та висвітлюватись на постійному табло головного стадіону.

58. МОК як остання інстанція

Останньою вищою інстанцією по будь-якому питанню, пов'язаному з Олімпійськими іграми, є МОК.

ГЛАВА 6

МІРИ І САНКЦІЇ, ДИСЦИПЛІНАРНІ ПРОЦЕДУРИ ТА ВИРІШЕННЯ СУПЕРЕЧОК

59. Міри і санкції*

У випадку порушень Олімпійської хартії, Всесвітнього антидопінгового кодексу або іншого нормативного акту, Сесією, Виконавчим комітетом МОК або дисциплінарною комісією, на яку зроблено посилання у пункті 2.4 нижче, можуть бути вжиті наступні міри і санкції:

1.В рамках Олімпійського руху:

1.1. Що стосується членів МОК, почесного президента, почесних членів, членів-доброчинців МОК:

- а) догана від Виконавчого комітету МОК.
- б) тимчасове усунення від виконання посадових обов'язків на визначений термін, призначене Виконкомом МОК. Усунення може стосуватись всіх або частини прав, прерогатив та обов'язків, що пов'язані із членством МОК особи про яку йдеться.

Вищезазначені санкції можуть застосовуватись комбіновано. Вони можуть застосовуватись до членів МОК, почесного президента, почесних членів або членів-доброчинців МОК, які своєю поведінкою наносять шкоду інтересам МОК, незалежно від того, чи порушується Олімпійська хартія або інше положення.

1.2. Що стосується МФ:

- а) виключення із програми Олімпійських ігор:
 - виду спорту (Сесія);
 - дисципліни (Виконком МОК);
 - виду змагання (Виконком МОК);
- б) позбавлення тимчасового визнання (Виконком МОК);
- в) позбавлення повного визнання (Сесія).

1.3. Що стосується асоціацій МФ:

- а) позбавлення тимчасового визнання (Виконком МОК);
- б) позбавлення повного визнання (Сесія).

1.4. Що стосується НОК:

- а) тимчасове усунення (Виконком МОК); в кожному окремому випадку Виконавчий комітет МОК визначає наслідки для НОК і його спортсменів;
- б) позбавлення тимчасового визнання (Виконком МОК);
- в) позбавлення повного визнання (Сесія); в даному випадку НОК втрачає всі права, які йому були надані відповідно до Олімпійської хартії;
- г) позбавлення права організувати Сесію або олімпійський конгрес (Сесія).

1.5. Що стосується асоціацій НОК:

- а) позбавлення тимчасового визнання (Виконком МОК);
- б) позбавлення повного визнання (Сесія).

1.6. Що стосується міста-організатора Олімпійських ігор, ОКОІ та НОК:

позбавлення права на проведення Олімпійських ігор (Сесія).

1.7. Що стосується міста-заявника, міста-кандидата та НОК:

позбавлення права бути містом-заявником або містом-кандидатом на проведення Олімпійських ігор (Виконком МОК).

1.8. Що стосується інших визнанних асоціацій і організацій:

- а) позбавлення тимчасового визнання (Виконком МОК);
- б) позбавлення повного визнання (Сесія).

2. В рамках Олімпійських ігор у випадку порушень Олімпійської хартії, Всесвітнього антидопінгового кодексу або будь-якого іншого рішення або нормативного акту, виданого МОК, МФ або ж НОК, включаючи, але не обмежуючись, Етичний кодекс МОК, або порушень інших чинних законів або правил, або у випадку будь-якої форми неправильної поведінки:

2.1. Що стосується індивідуальних спортсменів і команд:

тимчасове або постійне недопущення або виключення із Олімпійських ігор, дискваліфікація або позбавлення акредитації; у випадку дискваліфікації або виключення, медалі та дипломи, які отримані при порушенні Олімпійської хартії, повинні бути повернені назад в МОК. До того ж, на розсуд Виконкому МОК, атлет або команда може втратити місця, отримані в інших змаганнях Олімпійських ігор, в яких він(вона) був(ла) дискваліфікований(а) або виключений(а), в цьому випадку, отримані медалі та дипломи, повертаються назад в МОК (Виконком);

- 2.2. Що стосується офіційних осіб, глав та інших членів будь-якої делегації, а також арбітрів і членів журі: тимчасове або постійне недопущення до Олімпійських ігор (Виконком МОК);
 - 2.3. Що стосується всіх інших акредитованих осіб: позбавлення акредитації (Виконком МОК);
 - 2.4. Виконком МОК може делегувати свої повноваження дисциплінарній комісії.
3. Перш ніж ужити заходів або санкцій, компетентний орган МОК може зробити попередження.
 4. Всі санкції та міри застосовуються, не завдаючи шкоди іншим правам МОК і будь-яким іншим організаціям, включаючи, але не обмежуючись, МФ і НОК.

Роз'яснення до Правила 59

1. Будь-яке розслідування, що пов'язане із фактами, які можуть призвести до уживання заходів та будь-яких санкцій, проходить під контролем Виконавчого комітету МОК, який може при цьому делегувати всі або частину своїх повноважень;
2. Під час розслідування Виконком МОК може тимчасово позбавити відповідну особу або організацію всіх або частини прав, прерогатив або обов'язків, які передбачаються членством або статусом такої особи або організації;
3. Будь-яка особа, команда, або будь-яка інша фізична або юридична особа має право бути заслуханою компетентним органом МОК для вживання заходів або санкцій до цієї особи, команди або юридичної особи. Право бути заслуханим у даному положенні передбачає право бути поінформованим про відповідальність і право особисто брати участь у розслідуванні або ж надати письмове роз'яснення;
4. Рішення щодо заходів або санкцій, прийнятих Сесією, Виконкомом МОК або дисциплінарною комісією, що зазначені у Правилі 59.2.4, повідомляються відповідній стороні у письмовій формі;
5. Всі заходи і санкції вступають в силу негайно, якщо компетентний орган не ухвалив інше.

60. Спростування рішень МОК

Незважаючи на правила, які застосовуються, й строки при веденні судових процедур і подачі апеляцій та дотримання положень Всесвітнього антидопінгового кодексу, жодне рішення МОК стосовно Олімпійських ігор, що включає, але не обмежується питаннями змагань і їхніх наслідків, таких як зайняте місце або результат, не

може бути оскаржене будь-ким після закінчення трьох років від дня церемонії закриття Ігор.

61. Вирішення суперечок

1. Рішення МОКу є остаточними. Будь-яке суперечне питання стосовно їх застосування або тлумачення може вирішуватися виключно Виконавчим комітетом МОКу і, в окремих випадках, через арбітраж в Арбітражному суді для спорту (АСС).
2. Будь-яке спірне питання, яке виникає з приводу або у зв'язку з Олімпійськими іграми, подається виключно до Арбітражного суду для спорту (АСС) відповідно до Кодексу спортивного арбітражу